

RAPORT DE ACTIVITATE
a Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni
în anul 2013

Manager
Valerii Kavruk

RAPORT DE ACTIVITATE

(conform Anexei 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1301/2009)

Prezentul raport de activitate a fost elaborat pentru evaluarea managementului de către **Ministerul Culturii**, denumit în continuare **autoritatea**, pentru **Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni**, aflat în subordinea sa, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, denumită în continuare **ordonanța de urgență**, precum și cu cele ale Regulamentului de evaluare.

Analiza și notarea raportului de activitate și a interviului se fac în baza următoarelor criterii¹ de evaluare²:

- a. evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent³;
- b. îmbunătățirea activității instituției;
- c. organizarea/sistemul organizațional al instituției;
- d. situația economico-financiară a instituției;
- e. strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor și obiectivelor formulate de autoritate;
- f. evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, cu menționarea resurselor financiare necesare de alocat de către autoritate.

¹În funcție de specificul și de specificitățile instituției pot fi modificate/completate/nuantate subpunctele fiecărui criteriu de evaluare.

²Criteriile sunt stabilite cu luarea în considerare a prevederilor art. 12 din ordonanța de urgență.

³**Nu se va relua din proiectul de management.** Se vor menționa doar modificările, dacă este cazul.

Partea I

Structura Raportului de activitate

a) Evoluția institutiei în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent:

a.1. colaborarea (prezentare succintă) cu instituțiile/organizațiile culturale care se adresează aceleiași comunități – tipul/forma de colaborare, după caz, proiectele desfășurate împreună cu acestea;

În anul 2013 MNCR a colaborat în plus față de planul său minimal cu **Parteneri noi:**

- Institutul German de Arheologie, Berlin
- Asociația ALUTUS
- *Asociația Culturală „Cetatea Dacică - Valea Zânelor” din Covasna*
- Asociația OINA – sportul care ne unește
- Societatea Ornitologică Română – Sucursala Covasna “FALCO TINNUNCULUS”
- Cercul de Ornitologie “MUGURAR” al Palatului Copiilor din municipiul Sf. Gheorghe
- *Biblioteca Comunală Sita Buzăului*
- Colegiul Tehnic “*Remus Răduleț*” din Brașov
- Direcția Județeană Pentru Cultură Bistrița-Năsăud
- Direcția Județeană Pentru Cultură Harghita
- Primăria Întorsura Buzăului
- Primăria Comunei Barcani
- Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat”,
- Muzeul de Istorie Sighișoara
- Muzeul Municipal Mediaș
- Muzeul Județean Mureș
- Complexul Muzeal Bistrița Năsăud
- Complexul Muzeal Județean Neamț
- Complexul Muzeal Suceava
- Muzeul de Istorie „Vasile Pârvan” din Bârlad
- Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
- Școala gimnazială „Romulus Cioflec” din Araci, comuna Vâlcele, jud. Covasna
- Consiliul Județean al Elevilor – județul Covasna
- Arhivele Naționale Sibiu
- Mănăstirea „Sf. Prooroc Ilie” Toplița
- Fundația Culturală „Miron Cristea” Toplița

a.2. participare în calitate de partener (coorganizator, co-inițiator, invitat, participant etc.) la programe/proiecte europene/internaționale (lista programelor/proiectelor și o scurtă descriere a lor);

a.2.1. Proiectul de cercetare exploratorie „Granița Romană în Estul Provinciei Dacia”

<http://limes.rdsweb.ro/index.html>

a.2.2. Proiect internațional de cercetare „Exploatarea preistorică a sării în Transilvania”.

a.2.3. Proiect internațional „Management de proiect pentru patrimoniul imobil”. Organizat de MNCR în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova (R. Moldova, Chișinău) și Centrul de Pregătire Profesională în Cultură (București), cu finanțare AFCN. În cadrul acestui proiect de formare profesională au fost instruiți 24 tineri specialiști din România și R. Moldova, care lucrează în muzee sau în administrația publică de specialitate și au atribuții în protejarea și valorificarea patrimoniului imobil. Proiectul a urmărit dezvoltarea competențelor referitoare la conceperea și implementarea proiectelor integrate pentru patrimoniul imobil.

a.2.4. Proiect internațional - Publicarea volumului de arheologie *Explorations in salt archaeology in the Carpathian zone*, Ed. Archeoligua, Budapest, 2013, Autori: Anthony F. Harding, Valerii Kavruk.

În colaborare cu Universitatea Exeter (UK), Institutul de Arheologie al Academiei Maghiare, AGH University of Science and Technology din Polonia. Finanțare asigurată de partenerii externi.

a.2.5. 19th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists, 4-8 septembrie 2013 Pilsen, Cehia.

Angajați ai MNCR participanți la această manifestare:

Dr. Valerii Kavruk - **E05.07: Bronze Age Salt Production and Exchange in Carpathian Basin**

www.eaa-2013-list-of-participants

Dr. Alexandru Popa - **A30.11: About ways and forms of Roman-Barbarian interactions in light of Roman provincial “Imports” from east of the Roman Province Dacia**
by Alexandru Popa (National Museum of Eastern Carpathians, Romania)

<http://proposal.eaa2013.cz/programme/author.php?firstname=Alexandru&surname=Popa&odeslat=search>

a.2.6. Proiectul internațional multianual Comenius - "Descoperă, înțelege și apreciază - mai au nevoie tinerii de tradiții?" prin implicarea elevilor din Polonia, Germania, Portugalia, Cehia și România, în scopul dezvoltării abilităților de comunicare și de petrecere a timpului liber.

Lider de proiect: Școala cu clasele I-VIII „Ady Endre”, Sfântu Gheorghe (CV);

Parteneri: MNCR; ISJ Covasna; CNMV Sf. Gheorghe

Responsabil din partea MNCR: **Dan Buzea**

Membrii în echipa proiectului: Andrea Chiricescu, Adela Kovacs, Filip Eugenia, Eva Delczeg, Florin Herțeg, Laura Dănilă, Cristina Felea etc.

a.2.7. Conferința internațională CURRENT TRENDS IN THE ARCHAEOLOGICAL HERITAGE PRESERVATION: THE NATIONAL AND THE INTERNATIONAL PERSPECTIVES. Iași, Romania, November 6-10, 2013.

Angajați ai MNCR participanți la această sesiune:

- **Dr. Alexandru Popa**
- **Andrea Chiricescu**

- Uli Voss, S. Musteață, Al. Popa, RGK, Frankfurt am Main, Germany

Forward-looking for conservation - case study Landscape Archaeology at the Cubolta River Valley, Republic of Moldova

- Alexandru Popa, National Museum of Eastern Carpathians, Sf. Gheorghe
Multidisciplinary researches and the question of archiving the analysed samples and their results. Case study: the Roman Camps from south-east Transylvania

- Andrea Chiricescu, Alexandru Popa, National Museum of Eastern Carpathians, Sf. Gheorghe, Romania, Mihai Chiricescu, SC DelkaSOFT SRL, Sf. Gheorghe, Romania
The Archaeology steps into the Smartphone era! An application for mobile devices, for signalling, tracking and informing on archaeological sites from South-East Transylvania - a Joint Public-Private Research Project

a.2.8. Proiecte internaționale care nu au primit finanțare în anul 2013: MNCR a fost partener în cadrul proiectului **“ASSESSING AND RECOGNISING VOLUNTEERS’ INFORMAL SKILLS INSIDE MUSEUMS (A-MUSE)” – PROGRAMME LLP-LDV-TOI. Organizator principal Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu.**

Responsabil din partea MNCR: **Dan Buzea**

a.3. Acțiuni de publicitate a proiectelor proprii ale instituției (lista acestor acțiuni);

MNCR asigură promovarea tuturor evenimentelor expoziționale, a programelor educative destinate publicului de diferite vârste, precum și persoanelor cu nevoi speciale (persoane cu deficiențe de vedere, sindrom Down, etc.). Aceasta se realizează prin acțiuni standard de PR: redactare/difuzare de comunicate de presă și follow-up pentru fiecare eveniment în parte, redactare / difuzare de răspunsuri la solicitări specifice din partea presei, în urma comunicărilor emise de muzeu, facilitarea accesului la specialiștii care pot acorda interviuri pe subiectele solicitate și care pot participa și organiza conferințe de presă.

Pentru a asigura vizibilitatea manifestărilor sale, MNCR a încheiat parteneriate și convenții de colaborare pe termen mediu și lung cu o serie de instituții de presă, care susțin, în regim gratuit, evenimentele organizate de muzeu, în special ziarele locale: Observatorul de Covasna și Mesagerul de Covasna (care publică articolele, comunicatele și rapoartele proiectelor în ziarul tipărit, precum și pe site-urile online).

Prin parteneriat cu trustul ROMPRES filiala Covasna - covasna@rompres.ro, precum și posturile mass-media Radio România Cultural și Radio România Actualități, este asigurată acoperirea editorială a evenimentelor muzeului organizate la sediile instituției și în alte locații.

În ultima perioadă, comunicarea în mediul online a căpătat o importanță tot mai mare, odată cu apariția a numeroase site-uri specializate – culturale și de petrecere a timpului liber, a blogurilor și, mai ales, cu succesul înregistrat de rețelele de socializare.

Toate evenimentele culturale organizate de MNCR, precum și cele la care instituția noastră este partener, sunt promovate *online* la nivel muzeal în România, în cadrul Ministerului Culturii, de Institutul de Memorie Culturală (www.cimec.ro), administrat de Irina Oberländer Tarnoveanu.

Activitățile culturale ale MNCR sunt promovate prin diverse mijloace (afișe, pliante, fluturași, comunicate de presă, articole în presa locală și centrală, evenimente prilejuite de zilele orașului Sfântu Gheorghe, Ziua Muzeelor, reportaje radio și TV, afișarea evenimentelor pe internet; circulare și afișe bilingve trimise la Inspectoratele Școlare ale Județelor Covasna și Harghita și la toate școlile din orașele Sf. Gheorghe și Miercurea-Ciuc).

Uneori MNCR se confruntă cu opoziția administrației locale în ceea ce privește vizibilitatea instituției. Astfel, din cauza refuzului primăriei Municipiului Sfântu Gheorghe

de a elibera autorizație, nici în 2013 MNCR nu a reușit să amplaseze în această localitate indicatoarele spre spații expoziționale ale Muzeului. În prezent aceste demersuri sunt în curs, dar rezolvarea favorabilă a acestora depinde exclusiv de factori externi MNCR.

Încă din anul 2012, municipalitatea din Sfântu Gheorghe a demontat toate spațiile special amenajate pentru postarea afișelor publicitare (panouri, blocuri circulare din beton etc.) din oraș. În această situație afișele și materialele publicitare ale MNCR au fost postate și distribuite numai în avizierele amplasate în fața clădirilor MNCR (Sfântu Gheorghe: sediul central și punctul muzeal *Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe*; Miercurea-Ciuc – sediul secției *Muzeul Oltului și Mureșului Superior*), precum și în avizierele instituțiilor partenere. MNCR în repetate rânduri a înaintat la Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe solicitări pentru a rezolva aceasta problemă. Administrația locală, sub pretextul unor considerente de ordin administrativ, nu a dat un răspuns clar.

MNCR este foarte activ și vizibil în spațiul virtual. Pagina oficială de web a muzeului, www.mncr.ro este actualizată permanent. La aceasta se adaugă pagini administrate de muzeu, menite să promoveze activitățile acestuia într-un cadru cât mai cuprinzător. În acest sens, MNCR are o pagină personalizată, cu peste 5.000 de prieteni, cât și pagini de grup pentru fiecare punct muzeal în parte, respectiv Prima Școală Românească, Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci, Muzeul Oltului și Mureșului Superior din Miercurea-Ciuc. La acestea se adaugă paginile dedicate diverselor proiecte, cum ar fi cea dedicată proiectului Management de proiect pentru patrimoniul imobil sau cea dedicată proiectului SALT.

Pagina Facebook a MNCR: <https://www.facebook.com/mncr.sfantugheorghe>

Grupuri: <https://www.facebook.com/groups/454776244586267/> - MOMS

<https://www.facebook.com/groups/115744498570610/> - Prima Școală

<https://www.facebook.com/groups/199881963399919/> - Casa Memorială

Romulus Cioflec

Pagini ale proiectelor: <https://www.facebook.com/integramanage> - Managementul de proiect pentru patrimoniul imobil

[https://www.facebook.com/pages/SALT-Salvagardarea-monumentelor-](https://www.facebook.com/pages/SALT-Salvagardarea-monumentelor-exploat%C4%83rii-preindustriale-a-s%C4%83rii/553159771416344?fref=ts)

[exploat%C4%83rii-preindustriale-a-s%C4%83rii/553159771416344?fref=ts](https://www.facebook.com/pages/SALT-Salvagardarea-monumentelor-exploat%C4%83rii-preindustriale-a-s%C4%83rii/553159771416344?fref=ts) – Proiect cofinanțat de AFCN – SALT. Salvagardarea Patrimoniului privind Exploatarea Sării în Transilvania.

Pe lângă aceste pagini, MNCR este activ pe alte grupuri locale, regionale și naționale, printre care cele ale diverselor colegii și școli din județele Covasna și Harghita, paginile muzeelor partenere, grupuri precum Muzeu și Muzeografi. În acest fel MNCR păstrează legătura nu doar cu publicul vizitator ci și cu alte instituții similare sau care derulează activități de interes pentru publicul MNCR (asociații, diverse organizații etc.).

Enumerarea acestor acțiuni se regăsește la punctul a.4.

a.4. Acțiuni întreprinse pentru îmbunătățirea promovării/activității de PR/de strategii media

MNCR în permanență cultivă bune relații cu media din județele Covasna, Harghita Brașov, Bistrița-Năsăud, Mureș, precum și cea națională. Datorită comunicării eficiente, a crescut în mod semnificativ gradul de preluare de către media a comunicatelor emise de muzeu (comunicatele și afișele MNCR sunt redactate de cele mai multe ori bilingv - în limbile română și maghiară).

Criza economică a dus la desființarea, comasarea sau trecerea exclusiv la formatul online a unor publicații, precum și la reducerea personalului din majoritatea redacțiilor. Astfel, în județul Covasna sunt 3 ziare în limba română, din care unul cotidian: *Observatorul de Covasna* și două periodice: *Mesagerul de Covasna* și *Condeii Ardelean*; în jud. Harghita nu mai există niciun ziar în limba română. Se reduce numărul de articole

de analiză, cronici, reportaje în care sunt prezentate activitățile și programele educative realizate de muzeu.

În aceste condiții, MNCR, pe de o parte a elaborat materiale de comunicare (comunicate de presă, prezentări, dosare de presă pentru expoziții) cât mai complete și atractive, astfel încât să faciliteze jurnaliștilor accesul la informații privind activitatea instituției, iar pe de altă parte, a concentrat eforturilor asupra comunicării în mediul online, care permite atingerea unui public numeros, cu resurse materiale minime.

Alte activități întreprinse:

- Administrarea paginii de Facebook a MNCR www.facebook.com/mncr.sfantugheorghe. Postări săptămânale. Monitorizare like-uri și comentarii.
- Administrarea paginii de web a MNCR www.mncr.ro Pregătirea și prelucrarea materialelor pentru postările de pe site-ul muzeului, postări la evenimente, actualizarea postărilor existente, creare galerii foto etc.
- Administrarea grupurilor separate pe facebook pentru: Prima Școală Românească, Casa Memorială Romulus Cioflec, Muzeul Oltului și Mureșului Superior, Proiect SALT. *Salvgardarea monumentelor exploatarei preindustriale a sarii din Transilvania*, Proiect *Management de proiect pentru patrimonial imobil*.
- Administrarea avizierului muzeului: pregătirea materialelor (afișe, anunțuri, pliante etc), expunerea acestora, aranjarea avizierului cu ocazia diferitelor sărbători (Mărțișor, Paște, Sărbători de iarnă ș.a.).
- Expunere roll-up bannere la diferite evenimente desfășurate în Sfântu Gheorghe: în holul Teatrului Andrei Mureșanu, la Biblioteca Județeană, în școli, în pavilionul din parcul central, cu ocazia Zilei Copilului.
- Apariții constante în **Ghidul Timpului Liber** - [Szabadidőkalauz Háromszék](#): localizarea punctelor muzeale, prezentarea muzeului sub forma unui concurs, interviuri, pregătire de materiale.
- Conceperea și realizarea materialelor privind promovarea muzeului: cărți de vizita, etichete pentru pungile de suveniruri.

a.5. Apariții în presa de specialitate – dosar de presă

Număr apariții media		Presa scrisă	Radio	TV
	Ianuarie	12	2	
	Februarie	9	1	
	Martie	15	1	
	Aprilie	16	2	1
	Mai	15	1	
	Iunie	8	2	
	Iulie	6	1	
	August	9	2	
	Septembrie	6	2	
	Octombrie	5	1	
	Noiembrie	6	2	
	Decembrie	5	2	
Total	112	19	1	

Număr Comunicate de presă transmise ***	Ianuarie	5
	Februarie	7
	Martie	2
	Aprilie	10
*** numărul		

comunicatelor redactate, care însă au fost transmise la mai multe contacte și în mai multe rânduri	Mai	8
	Iunie	5
	Iulie	2
	August	2
	Septembrie	3
	Octombrie	3
	Noiembrie	10
	Decembrie	2
	Total	59

a.6. Profilul beneficiarului actual:

– analiza cifrelor estimate comparativ cu cele realizate;

a.6.1. Vizitatori MNCR:

Total vizitatori: **7.108** din care: gratuit: **3.927**; Plătitori de bilete: **3.181**

Luna	Gratuit	Adulti	Elevi	Pensionari	Total
Ianuarie	115	3	37	-	155
Februarie	358	3	291	-	652
Martie	271	9	200	26	506
Aprilie	659	6	1298	48	2011
Mai	790	5	26	2	823
Iunie	548	4	35	18	605
Iulie	233	10	-	9	252
August	341	4	94	4	443
Septembrie	177	4	73	1	255
Octombrie	105	15	353	4	477
Noiembrie	205	10	133	5	353
Decembrie	125	2	449	-	576
TOTAL	3927	75	2989	117	7108

Calcul comparativ **vizitatori** în medie / lună în ultimii 3 ani:

2011: 3.063 în 8 luni, rezultă o medie de 383 vizitatori / lună

2012: 8.145 în 12 luni, rezultă o medie de 679 vizitatori / lună

2013: 7.108 în 12 luni, rezultă o medie de **592** vizitatori / lună

Față de anul 2012, în 2013 s-a înregistrat o scădere ușoară a numărului de vizitatori, în schimb, se constată o creștere a numărului de beneficiari, după cum se poate vedea în continuare. Scăderea numărului de vizitatori cu biletul de intrare se datorează faptului că la sediul central MNCR nu dispune de spații necesare organizării unor expoziții temporare. Cei mai mulți vizitatori localnici au văzut deja expoziția de bază și în lipsa unor expoziții noi revin la muzeu mai rar. Pe de altă parte, creșterea numărului de beneficiari se datorează, în mare parte, strategiei adoptate de MNCR de a organiza cât mai multe activități în afara clădirilor muzeului, de a se deplasa cât mai mult în comunitate, în special în acele locații de unde potențialii beneficiari nu au posibilități facile de a se deplasa la sediul MNCR sau în Municipiu. Pentru a spori vizibilitatea muzeului în rândul unui public potențial care nu este în mod frecvent atras de evenimente/organizații culturale, dar care este activ din punct de vedere participativ, MNCR a făcut eforturi pentru a le înlesni participarea la un număr mare de activități cu caracter sportiv (la care MNCR de multe ori este și co-

organizator), ajungând astfel să atingă un număr important de beneficiari indirecti (de exemplu, spectatori ai evenimentelor sportive în cadrul cărora echipele MNCR au fost aproape mereu în finale). În cadrul astfel de acțiuni MNCR a contribuit la premiarea participanților la aceste evenimente, prin oferirea de suveniruri muzeale și bilete de intrare gratuite la muzeu. În județul Covasna, dar cu precădere în Municipiul Sf. Gheorghe, activitățile sportive sunt foarte apreciate de public, atrăgând un număr mare de spectatori și participanți.

Alte categorii de beneficiari: **27.566 (10.306 direcți, 17.260 indirecti, contorizați)**

a.6.2. Beneficiari direcți (cifra nu include vizitatorii MNCR care au primit bilet de intrare la expozițiile acestuia): **10.306**

Activități derulate în diverse locații, altele decât sediile MNCR, cu beneficiari direcți și indirecti:

1. Activități sportive care au servit la sporirea vizibilității MNCR:

- Campionatul de fotbal în sală „Cupa Ciucaș” Ediția a VIII-a;
- Campionatul județean de baschet amator, sezon 2012-2013 și 2013 – 2014 (în curs);
- Cupa „Vardomb” Păuleni-Ciuc la fotbal;
- Cupa Buzaielor la Handbal, Ediția I, Întorsura Buzăului;
- Campionatul Național de Oină – juniori I, II și III (Întorsura Buzăului);
- Festivalul Mingilor de Ping-Pong, Ediția a VI-a Sf. Gheorghe;
- Cupa Buzaielor la Tenis de câmp, Ediția I, Întorsura Buzăului.

2. Lecții deschise: Lecțiile deschise în cadrul Cercului de Arheologie - 10 conferințe pentru publicul larg; Excursii la siturile arheologice din județele Covasna, Harghita și Bistrița-Năsăud.

3. Expoziții:

- Expoziția *Șezătoarea din bătrâni* (Căminul Cultural din Sita Buzăului);
- *Cu arme și despre arme de-a lungul timpului* (Muzeul Județean de Istorie Brașov);
- *Oina din bătrâni* (Barcani și Întorsura Buzăului).

4. Ateliere de creație organizate la solicitarea învățătorilor, profesorilor etc.: Diverse locații: amfiteatre, săli de clasă, case de cultură comunale și în aer liber (la: Colegiul Național „Mihai Viteazul” din Sf. Gheorghe, Școala Generală din com. Vâlcele, Liceul de Artă din Sf. Gheorghe, Colegiul Național „Mircea Eliade” din Întorsura Buzăului, Colegiul Național Octavian Goga din Miercurea-Ciuc, Grădinița de copii din Întorsura Buzăului etc.).

5. Alte activități/proiecte:

- *Ziua porților deschise la situl arheologic Păuleni-Ciuc Dâmbul Cetății,*
- *Ziua porților deschise la situl arheologic Băile Figa,*
- Sesiuni științifice,
- Întâlnirea cu profesorii de istorie din Sfântu Gheorghe la Araci (sub forma unei prezentări științifice),
- Excursii documentare pentru elevi;
- Ateliere organizate în aer liber – Parcul Elisabeta din Sfântu Gheorghe;

a.6.2. Beneficiari indirecti contorizați: 17.260

a.7. Realizarea unor studii vizând cunoașterea categoriilor de beneficiari – măsurători cantitative și calitative efectuate în perioada raportată;

– beneficiarul-țintă al programelor:

- pe termen scurt;
- pe termen lung;

Activități de cercetare a nevoilor culturale a publicului:

- Chestionare la activitățile de pedagogie muzeală: atât a elevilor participanți cât și a profesorilor însoțitori (rezultatele sunt în curs de prelucrare)
- Chestionări pe pagina de Facebook
- Analiza comentariilor de pe rețelele de socializare
- Analiza caietelor de impresii de la sediile M.N.C.R.
- Informare asupra activității altor instituții de cultură sau organizații din acest domeniu
- Analiza ofertei altor instituții de cultură sau organizații din acest domeniu
- Focus-grup pentru realizarea unei expoziții pentru o categorie de public bine definită

MNCR continuă să se adreseze noilor beneficiari-țintă ai programelor inițiate în anul 2012, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung. Astfel, la beneficiarul-țintă principal, atât pe termen scurt cât și pe termen lung, alcătuit din elevii claselor primare, gimnaziale și liceale din județele Covasna și Harghita, cu precădere din Orașele Sfântu Gheorghe și Miercurea Ciuc (dar și din alte localități) s-au adăugat două grupuri țintă vizate cu precădere în anul 2012, cu care s-a continuat colaborarea și în anul 2013: copii și tineri instituționalizați (orfelinate, școli pentru copii din familii dezavantajate, școli pentru copii cu dizabilități), persoanele adulte cu dizabilități.

Meșterește cu noi vara 2012 – ateliere pentru copii cu sindromul Down și autism

Programele educative organizate în anul 2013 au fost desfășurate în colaborare cu unitățile școlare din județele Covasna și Harghita, programele pentru tineri și adulții fiind și ele structurate în funcție de nevoile comunităților locale din zona culturală amintită și adaptate la grupurile țintă (mediul urban, mediul rural, vârstnici, adolescenți, tineri etc.). Experiența din anul 2012, când a fost lansat Programul „Școala Altfel” ne-a îndemnat să acordăm o atenție mai mare și o colaborare mai temeinică cu cadrele didactice. Cadrele didactice astfel au devenit un beneficiar-țintă important.

Ultimul clopoțel la Prima Școală Românească – atelier de scriere caligrafică

Un alt grup-țintă al programelor MNCR este format din tineri specialiști din diverse domenii specifice instituțiilor muzeale și organizațiilor de profil. Prin diversificarea serviciilor și prin stabilirea unor parteneriate de lungă durată, MNCR a fost inițiatorul, respectiv coorganizator al unor proiecte de formare profesională a specialiștilor din muzee și alte organizații de profil din administrația publică. Astfel, proiectul **Managementul de proiect pentru patrimoniul imobil** derulat de MNCR în 2013, a contribuit la formarea profesională a 20 de reprezentanți ai instituțiilor de cultură și învățământ din România și R. Moldova. Acest tip de proiecte a fost inițiat în anul 2008, reluat în cu succes în anii 2012 și 2013. Suntem încrezători că putem răspunde și pe viitor nevoilor acestui grup țintă.

Modul în cadrul cursului **Managementul de proiect pentru patrimoniul imobil**

Deși numărul persoanelor adulte și a pensionarilor care vizitează muzeul crește de la an la an, nici în anul 2013 nu a fost posibilă crearea unor programe adresate unor grupuri-țintă specifice acestei categorii de beneficiari. Principalul motiv este lipsa spațiilor necesare derulării unor activități cu aceste grupuri. Spațiile MNCR sunt restrânse, sălile în care se derulează activitățile cu copiii sunt prea mici și incomode pentru grupuri de adulți. Totuși, prin intermediul unor proiecte precum „Noaptea muzeelor”, care includ, pe lângă expoziții și ateliere creative, programe artistice și concerte, reușim să atragem un public numeros, format în special din adulți. Aceștia însă fac parte din categoria de **beneficiari**,

activitățile având loc în aer liber, numărul de spectatori nefiind contorizat prin acordarea de bilete de intrare, ci folosind alte metode de înregistrare statistică.

Deși ne-am propus ca în anul 2013 să realizăm o serie de studii mult mai amănunțite a categoriilor de beneficiari, lipsa unui buget adecvat și a specialiștilor în domeniu au dus la nerealizarea acestui deziderat. S-au făcut însă activități punctuale în această direcție, prin realizarea unui focus-grup, în cadrul organizării expoziției tematice „Limesul roman în estul Transilvaniei”. Astfel, am reușit să cunoaștem mai bine caracteristicile acestui grup țintă, nevoile acestuia și limitele impuse de specificul său. Aceste focus-grupuri vor fi cercetate în limita timpului și a strategiei manageriale a MNCR pe anul 2014.

Focus-grup cu elevii în cadrul organizării expoziției tematice „Limesul roman în estul Transilvaniei”

a.8. Analiza utilizării spațiilor instituției (cele destinate publicului: de primire, de prezentare, de producție, administrative, alte spații folosite de instituție)

Problema cea mai acută a muzeului este insuficiența acută a spațiilor. Cele aflate în prezent în administrarea MNCR sunt utilizate la maxim. Prin reamenajarea spațiilor muzeale ale MNCR în 2009-2011, s-a îmbunătățit disponibilitatea acestora pentru organizarea de evenimente destinate publicului, spațiul fiind amenajat astfel încât să răspundă nevoilor publicului vizitator. Cu toate acestea, spațiile aflate în administrarea MNCR sunt insuficiente în raport cu patrimoniul existent și nevoile publicului. În prezent, ar fi nevoie de cel puțin 400 mp în plus față de cele existente, din care 100 mp pentru extinderea depozitului, 200 mp pentru organizarea expozițiilor, 100 mp pentru manifestări culturale. Precizăm că MNCR a solicitat ordonatorului de credit în repetate rânduri mijloace necesare extinderii spațiilor muzeale și nu a primit nici un răspuns.

a.8.1. Sediul central al MNCR din str. Gabor Aron, nr. 16, Municipiul Sfântu Gheorghe

În urma H.G. nr. 525/18.05.2005, muzeul a primit în administrare imobilul situat în Sfântu Gheorghe, str. Gabor Aron, nr. 16, înregistrat sub nr. CF 19060 având nr. Top. 282/5;283/5;1953/2/5;1954/5 în suprafața de **864 mp**.

Imobilul se află în proprietatea statului roman și este administrat de MNCR. Suprafața construită a imobilului este de **218.32 mp**.

Spațiul expozițional este amplasat la parterul clădirii și are o suprafață de 150 mp. Celelalte spații ale clădirii sunt ocupate de Depozit, Atelier de Conservare, birouri de lucru și spații administrative.

Vizitatori în expoziția de arheologie „Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc Dâmbul Cetății”

a.8.2. Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe

Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe, Monument Istoric (LMI, nr. 342/1999, prima menționare documentară datează din anul 1799.) este situată pe str. Váradi Jozsef, nr. 38, și se află în administrarea MNCR prin H.G. nr.163/13.02.2003.

Imobilul are o suprafață de 413 mp, casa și curte fiind intabulat sub nr. CF 19006, nr. top 519/1,520/1. Suprafața construită – 84.15 mp, și este compusă din 4 încăperi. A fost inaugurată De Ziua Internațională a Muzeelor, la data de 18 mai 2011. Începând cu data de 19 mai 2011 obiectivul muzeal *Prima Școală Românească* a fost deschis spre vizitare publicului.

Vizitatori la Prima Școală Românească

a.8.3. Casa memorială Romulus Cioflec din Araci

Casa memorială a fost înființată din inițiativa societății civile românești, cu sprijinul financiar al Ministerului Culturii. În anul 1998. MNCR a achiziționat și amenajat, cu mijloace modeste, casa natală a celui care urma să devină profesor, scriitor și publicist Romulus Cioflec. Prima inaugurare a Casei memoriale *Romulus Cioflec* a avut loc la data de 19 decembrie 1998.

În 2009 – 2011 casa memorială a fost temeinic reamenajată. Dincolo de refacerea expoziției de bază în casa natală a scriitorului, a fost instalată o anexă în formă de „șură”

tradițională, dotată în interior cu facilitățile pentru vizitatori și o sală multimedia pentru organizarea evenimentelor culturale. Curtea casei memoriale a fost amenajată pentru activități culturale în aer liber. A fost inaugurată în formatul modernizat de Ziua Internațională a Muzeelor, la data de 18 mai 2011. Începând cu data de 19.05.2011 obiectivul muzeal Casa memorială „Romulus Cioflec” din Araci, a fost deschisă spre vizitare publicului.

Vizitatori la Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci

a.8.4. Depozitul pentru obiecte muzaele vulnerabile din punct de vedere al conservării (amenajat în 2010-2011 în anexă construită în anul 2009). Se află în clădirea centrală a MNCR, are un spațiu la parter și un spațiu la etaj, suprafața totală fiind de 115 mp. Începând cu data de 19.05.2011, depozitul a fost amenajat astfel: la parter se află *carantină*, iar la etaj – *depozitul de obiecte de lemn și textile*.

a.8.5. Birouri de lucru amenajat în fostul apartament de serviciu aflat în administrarea MNCR, în Municipiul Sfântu Gheorghe, Aleea Căminului, bl.32, Sc. A, et.3, ap.14, județul Covasna, Suprafața: 50 mp.

Spații închiriate

a.8.1.1. Depozitul de obiecte arheologice (ceramica, piatră) și carantina se află în Municipiul Sfântu Gheorghe, Str. Miko Imre nr. 2, județul Covasna. Suprafață totală desfășurată – 100 mp., proprietate a Episcopiei Ortodoxe a Harghitei și Covasnei.

a.8.1.2. Secția Muzeul Oltului și Mureșului Superior din Miercurea Ciuc
Muzeul Oltului și Mureșului Superior (MOMS) s-a constituit în urma avizului favorabil, nr. 4803, din 20 octombrie 2003, al Direcției Monumente Istorice și Muzeu, și prin cuprinderea în structura organizată a Muzeului Carpaților Răsăriteni, prevăzută în anexa 2, a ordinului nr. 2865, din 28 noiembrie 2003, a Ministrului Culturii și Cultelor, de aprobare a Regulamentului de Organizare și Funcționare.

Suprafața alocată expozițiilor – 100 mp, 1 birou – 20 mp, spațiu pentru activități educative – 20 mp. proprietate a Episcopiei Ortodoxe a Harghitei și Covasnei.

Activități pentru elevi în cadrul expoziției dedicate Zilei Naționale a României

a.9. Îmbunătățiri aduse spațiilor în perioada raportată: modificări, extinderi, reparații, reabilitări, după caz.

În anul 2013, a fost temeinic reparat gardul la sediul central.

b) Îmbunătățirea activității profesionale a instituției:

b.1. proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției;

- Tratamente curative periodice ale obiectelor etnografice de lemn
- Conservarea preventivă a obiectelor etnografice textile
- Conservarea și restaurarea obiectelor din patrimoniul arheologic al MNCR (lemn, ceramică, metal, os).
- Finalizarea organizării depozitului nou amenajat al MNCR și al spațiului de carantină și asigurarea funcționării acestuia
- Evidența patrimoniului muzeal.
- Editarea revistei MNCR ANGVSTIA, nr. 17
- Menținerea expoziției permanente „Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe”
- Menținerea expoziției permanente „Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci”
- Menținerea expoziției permanente „Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc Dâmbul Cetății” de la sediul central al MNCR
- Administrarea, întreținerea și îmbunătățirea site-ului muzeului www.mncr.ro
- Participarea la activitățile Rețelei Muzeelor din România – derularea activităților din cadrul rețelei în calitate de membru al acesteia: participarea la ședințele de lucru, participarea la proiecte/programe lansate de această organizație
- Elaborarea și tipărirea de pliante și ghiduri pentru punctele muzeale ale MNCR
- Activitățile în cadrul Cercului „Tradiție și Modernitate”
  - Proiectul „Dragobetele vestește primăvara”
  - Proiectul „Mărțișorul”
  - Proiectul „Tradiții pascale de ieri și de azi”,
  - Proiectul „Meșterește cu noi!” în cadrul Zilelor Orașului Sf. Gheorghe
  - Proiectul „La încondeiatul ouălor”
- Săptămâna Școala Altfel „Să știi mai mult, să fii mai bun”.
- Proiectul „1 iunie – Ziua copilului 2013 – Copiii în minunata lume a păsărilor”
- Noaptea Muzeelor 18 mai 2013

- Meșterește cu noi vara
- Atelierele lui Moș Crăciun
- Proiectul cultural-literar Eminescu fi-va veșnic
- Proiectul literar-artistic „131 de ani de la nașterea scriitorului Romulus Cioflec”
- Proiectul „La umbra nucului bătrân” – eveniment cultural-artistic-literar la Casa Memorială Romulus Cioflec, derulat în cadrul „Zilelor Andrei Șaguna”
- Expoziția temporară: „File din Cronica Unirii”

Organizator principal: MNCR

Parteneri: Instituția Prefectului - Județul Harghita; Centrul Cultural „Miron Cristea”; Colegiul Național „O Goga” Miercurea Ciuc; Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”; Brigada 61 Vânători de Munte „General Virgil Bădulescu”

Locație: MOMS

Contribuție proprie: 380 lei

Responsabil proiect: **Ana Dobreanu**

Perioada de desfășurare: ianuarie - februarie 2013

Expoziția prezintă evenimentele și personalitățile care au avut o contribuție majoră la formarea României moderne. Astfel, alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza - la 24 ianuarie 1859, ca domn al Țării Românești, după ce, la 5 ianuarie fusese ales domnitor în Moldova, reprezintă o etapă majoră în procesul deschiderii națiunii române către modernitate și către o evoluție în acord cu noul spirit al Europei. Expoziția a fost vizitată la sediul MNCR de 80 de persoane.

- Expoziția temporară: „95 de ani de la Marea Unire”

Organizator principal: MNCR

Parteneri: Instituția Prefectului - Județul Harghita; Centrul Cultural „Miron Cristea”; Colegiul Național „O Goga” Miercurea Ciuc; Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”; Brigada 61 Vânători de Munte „General Virgil Bădulescu”

Locație: MOMS

Contribuție proprie: 322 lei

Responsabil proiect: **Ana Dobreanu**

Perioada de desfășurare: noiembrie 2013 - ianuarie 2014

Expoziția a prezentată prin intermediul documentelor, evenimente majore din istoria noastră de la actul unirii din 1859 până la desăvârșirea dezideratului unirii la 1 Decembrie 1918. Expoziția a fost vizitată în perioada decembrie 2013 – ianuarie 2014, la sediul MOMS, de 170 de persoane.

b.2. Proiecte proprii realizate în cadrul programelor în afara sediului instituției (în proximitate: județ, județe limitrofe, alte județe, alte țări etc.);

- Cercetarea arheologică sistematică privind exploatarea sării în situl arheologic de la Beclean - Băile Figa, jud. Bistrița-Năsăud.
- Cercetarea arheologică sistematică a sitului arheologic de la Șoimeni (Păuleni-Ciomortan), jud. Harghita.
- Cercetarea arheologică și etnografică privind relațiile culturale între Transilvania și Moldova (cercetarea etno-arheologică privind civilizația pre-industrială a sării și cercetarea arheologică privind civilizațiile preistorice din zona Carpaților Răsăriteni).
- 10 lecții publice în cadrul Cercului de arheologie, la Colegiul Național Mihai Viteazul din Mun. Sf. Gheorghe.
- Expoziția „Oina din bătrâni” la Întorsura Buzăului
MNCR - lider de proiect
Parteneri: A.S „Ciucaș” Întorsura Buzăului, Asociația Cultural - Științifică „Carpații Răsăriteni”, Asociația Culturală „Cetatea Dacică - Valea Zânelor”, Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna, Primăria Comunei Barcani;

Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” din Întorsura Buzăului; Clubul Elevilor din Întorsura Buzăului; Asociația Oina – *Jocul care ne unește* și Federația Română de Oină.

Contribuție proprie: 393 lei

Responsabil proiect: **Dan Buzea**

Perioada: august - decembrie

Expoziția temporară „*Oina din bătrâni*” a fost organizată în comuna Barcani, cu ocazia *Evenimentelor culturale și sportive dedicate „Sărbătorii Bărcănenilor”*, ediția a V-a, în zona „*Lunca Lughetului*”, locul de întâlnire al tuturor localnicilor din zonă, cu ocazia diferitelor manifestări culturale, sportive, târguri și de agrement. Ea a prezentat jocul de oină sau *hoina*, conform denumirii populare din *Zona Buzaielor*, joc menționat în toate comunele și satele din Depresiunea Întorsura Buzăului ca reprezentând, în trecut, un mod de petrecere a timpului liber de către copii și tineri.

Prezentarea jocului de oină în cadrul expoziției, s-a realizat prin activități interactive: un joc demonstrativ de oină competițională și un concurs de aruncare a mingii de oină la distanță.

Cu ocazia expoziției s-a organizat și un joc demonstrativ de oină competițională, la care au participat două echipe: *Voința Barcani* și *Forestierul Întorsura Buzăului*. Jocul de oină s-a desfășurat după regulamentul în vigoare al Federației Române de Oină și a fost arbitrat de Mihai Tociu și Lazăr Gheorghe. În prima partidă jucată de echipele *Voința* și *Forestierul*, scorul înregistrat pe foaia de joc a fost de egalitate, **5-5**. În a doua partidă, echipa care s-a impus a fost *Forestierul*. Aceasta a reușit să puncteze mai mult și să câștige meciul cu scorul de **6-2**.

La *Concursul de aruncare a mingii de oină la distanță* s-au înscris **16** participanți cu vârste cuprinse între 20 și 40 de ani. Fiecare jucător a avut la dispoziție câte 2 aruncări, la stabilirea clasamentului fiind luată în considerare cea mai bună aruncare dintre cele două. Clasamentul final al concursului a fost următorul: *Locul I* - Bularca Cosmin, 22 ani, comuna Barcani (71 m); *Locul II* - Stroie Ionuț Dumitru, 23 ani, satul Lădăuți (67 m); *Locul III* - Hosu Radu, 26 ani, comuna Barcani (65,50 m); *Locul IV* – Sima Gheorghe, comuna Barcani (59,50 m).

Expoziția a fost vizitată de cca. 1000 de vizitatori, în special publicul care a participat la evenimentele culturale și sportive dedicate zilelor comunei Barcani, precum și de cca. 200 de invitații speciali din cadrul acestor evenimente (instrumentiști, cântăreți, sportivi, coordonatori de ansambluri folclorice etc.).

În cadrul jocurilor demonstrative și concursurilor au participat 50 de copii, tineri și adulți din zonă, ocupanții primelor 3 poziții fiind premiați la sfârșitul competiției cu diplome și premii speciale.

- Ziua porților deschise la situl arheologic de la Șoimeni (Păuleni-Dâmbul Cetății, com. Păuleni-Ciuc, jud. Harghita).
- Ziua porților deschise la situl Băile Figa, oraș Beclean, jud. Bistrița-Năsăud.
- Sesiunea științifică anuală a MNCR, Sfântu Gheorghe.
- Sesiunea științifică *României din sud-estul Transilvaniei*, Izvorul Mureșului.
- Întâlnire cu profesorii de istorie din Sfântu Gheorghe la Casa memorială „Romulus Cioflec” din Araci (prezentare susținută de Dan Buzea).
- Excursii de documentare la Covasna – Cetatea Zânelor - pentru elevi din județele Covasna și Brașov
- Expoziția „*Un nume pentru istorie-145 de ani de la nașterea lui Elie Miron Cristea, primului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române*” la Centrul Cultural Toplița

Lider de proiect: MNCR

Parteneri: Centrul Cultural „Miron Cristea” Miercurea-Ciuc, Arhivele Naționale Sibiu, Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan” Sf. Gheorghe,

Centrul Cultural Toplița, Mănăstirea „Sf. Prooroc Ilie” Toplița, Fundația Culturală „Miron Cristea” Toplița

Locație: Centrul Cultural Toplița

Contribuție proprie: 4158 lei

Responsabil proiect: **Ana Dobreanu**

Perioada de desfășurare: iulie-august

Expoziția reunește, documente, fotografiile și cărți din perioada 1896-1939, referitoare la viața și activitatea lui Elie Miron Cristea, născut în Toplița, județul Harghita la 18 iulie 1868, primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (1925-1939), regent (4 ianuarie 1926), calitate în care, alături de alți doi regenți a condus țara în perioada 20 iulie 1927- 7 iunie 1930 și de șef de guvern din 10 februarie 1938 până în momentul morții, 6 martie 1939 și de la a cărui naștere se împlinesc anul acesta 145 de ani. Elie Miron Cristea una dintre cele mai reprezentative personalități originară din această zonă a țării.

Expoziția a fost vizitată la sediul Centrul Cultural Toplița de 300 de persoane, înregistrate la MNCR ca beneficiari direcți.

- Expoziția „Sarea preistorică în Carpați” La Muzeul Bucovinei din Suceava.

Organizator principal: Muzeul Bucovinei Suceava

Parteneri: MNCR

Locație: Suceava

Responsabili de proiect: Valerii Kavruk și Adela Kovacs (MNCR), Mugur Andronic, Bogdan Petru Niculică (Muzeul Bucovinei)

Contribuție MNCR: 5147 lei

Perioada: noiembrie 2013 - ianuarie 2014

În ultimii ani cercetările cu privire la sarea preistorică în regiunea Carpato-Danubiană au cunoscut un important progres. Expoziția a avut drept scop prezentarea descoperirilor arheologice de referință din unele situri arheologice legate de exploatarea multimilenară a sării de pe ambii versanți ai Carpaților, dar mai ales – în premieră absolută – piese din lemn, unicate mondiale, descoperite la Băile Figa (jud. Bistrița-Năsăud), restaurate în laboratorul muzeului sucevean, datând din epoca bronzului, vechi de peste 3.500 de ani.

Expoziția a fost vizitată în perioada decembrie 2013 – ianuarie 2014, la sediul Muzeului Bucovinei din Suceava, de cca. 250 de persoane.

- Pregătirea Expoziției tematice itinerante „Limesul roman în estul Transilvaniei”

Organizator: MNCR

Responsabil proiect: Alexandru Popa

Expoziția este dedicată unui grup țintă bine definit, fiind o expoziție tematică foto-documentară interactivă pentru elevi de gimnaziu. Este o expoziție cu scop didactic, cu caracter participativ. În anul 2013 a fost elaborat planul tematic, au fost elaborate și tipărite/realizate toate exponatele și materialele auxiliare, au fost realizate studii de public (pe grupul țintă ales) și un focus-grup. Astfel, în anul 2014, expoziția va fi itinerată în diverse locații, precum școli, muzee sătești/comunale, case de cultură etc.

- Proiectul „Managementul de proiect pentru patrimoniul imobil”

Organizator principal – MNCR

Co-organizatori: Centrul de Pregătire în domeniul Culturii, Universitatea de Stat di Moldova.

Locația: Grupul Școlar Brâncuși din Mun. Sfântu Gheorghe

Participanți: 10 muzeografi din România și 10 studenți, cadre didactice și muzeografi din R.Moldova.

În cadrul proiectului, au fost prezentate lecții (vice-ministru culturii din R.Moldova – Prof. dr. GH. Postică, dr. V. Kavruk, Andrea Chiricescu, conf. dr. A. Crăciunescu,

dr. Ionică Pârvu). Apoi au urmat ateliere interactive și vizite la monumente și situri din jud. Covasna. Textele lecțiilor prezentate au fost publicate în volum distinct.

b.3. participări la festivaluri, gale, concursuri, saloane, târguri etc. (în țară, la nivel național/internațional, în Uniunea Europeană, după caz, în alte state)

- Campionatul de fotbal în sală adresat instituțiilor din județul Covasna „Cupa Ciucaș” ediția a VIII-a, 2013.
- Campionatul județean de baschet amator, sezon 2012 – 2013 și 2013 - 2014.

b.4. proiecte realizate ca partener/coproducător.

- *Povestea din Ajun*. Lider proiect: Asociația ECOU Sf. Gheorghe.
- Săptămâna familiei ZIBO. Lider proiect: Asociația Zibo Help.
- Cupa Buzaielor la handbal. MNCR (co-organizator)
- Cupa Buzaielor la tenis de câmp. MNCR (co-organizator)
- Cupa ISU la tenis de masă. MNCR invitat
- Proiectul Sm@rt Expo. Lider proiect: Muzeul „Casa Mureșenilor”, Brașov

c) Organizarea / Sistemul organizațional al instituției:

În anul 2012, MNCR a înaintat conducerii Ministerului Culturii proiectul de reorganizare a instituției (ROF și organigrama). În cursul anului 2013, cu Ordinul nr. 2345/25.06.2013, Ministrul Culturii a aprobat noul ROF și organigrama cu un număr de 22 posturi, însă, la scurt timp, din cauza restricțiilor impuse de OUG nr. 77/2013, a solicitat refacerea acestuia, astfel încât reorganizarea MNCR s-a produs contrar prevederilor planului managerial convenit cu MC în 2011 (înființarea unor secții și servicii noi, creșterea personalului de la 22 la 25 posturi, instituirea funcției de director adjunct etc.). Dimpotrivă, numărul secțiilor s-a redus de la 3 la 1 (prin comasare), numărul posturilor nu a crescut și, de fapt, s-a redus cu 1, funcția de director adjunct nu a fost înființată.

Astfel că, în perioada 01.01.2013-24.09.2013, Muzeul National al Carpatilor Rasariteni a funcționat cu un număr de 22 posturi, dintre care 5 funcții de conducere și 17 funcții de execuție și o structură organizatorică formată din:

3 secții:

- Sectia de cercetate valorificare patrimoniului
- Sectia restaurare, conservare si evidenta patrimoniului
- Sectia Muzeul Oltului si Muresului Superior din Miercurea Ciuc

1 birou

- Biroul Relatii cu Publicul

2 compartimente:

- Compartimentul Financiar Contabil, Administrativ
- Compartimentul Achizitiei Publice, Resurse umane

În urma adresei MC, nr. 3012/29.07.2013 Muzeul National al Carpatilor Rasariteni a depus spre aprobare proiectul de regulament de organizare si functionare, organigrama aferenta si structura posturilor, in conformitate cu OUG nr.77/2013.

Regulamentul de organizare si functionare, organigrama aferenta si structura posturilor a MNCR au fost aprobate prin Ordinul nr. 2451/24.09.2013 al Ministrului Culturii astfel:

-un număr de 22 posturi, dintre care doar 3 funcții de conducere (1 manager, 1 contabil șef, 1 șef secție) și 19 funcții de execuție și o structură organizatorică formată din:

1 secție:

- Sectia de cercetare, conservare si valorificare patrimoniului

5 compartimente:

- Compartimentul patrimoniu muzeal
- Compartimentul Muzeul Oltului si Muresului Superior
- Compartimentul Relatii cu publicul
- Compartimentul resurse umane si juridic
- Compartimentul financiar-contabil administrativ.

c.1. măsuri de reglementare internă în perioada raportată:

În conformitate cu Ordinul nr. 946 din 4 iulie 2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial au fost elaborate și se aplică proceduri care reglementează activitatea MNCR. Procedurile au fost întocmite de către specialiștii în domeniul economic, tehnic și de specialitate (muzeografi, cercetatori) din cadrul instituției, cunoscători ai specificului activității desfășurate și strategiei adoptate în instituție și ele privesc:

- circuitul documentelor și controlul financiar preventiv,
- inventarierea anuală a patrimoniului,
- realizarea achizițiilor publice în concordanță cu Programul anual al achizițiilor publice al instituției și ținând cont de prevederile BVC aprobat de minister,
- Investiții,
- întocmirea Balantei de verificare care sta la baza elaborării situațiilor financiare trimestriale și anuale
- gestionarea mijloacelor fixe și amortizării acestora
- gestionarea materialelor și a obiectelor de inventar
- înregistrarea și decontarea datoriilor
- fundamentarea cheltuielilor de personal,
- calculul și evidența salariilor
- evidența avansurilor spre decontare
- înregistrarea clienților incerti
- evidența biletelor de intrare în muzeu
- proceduri privind modul de elaborare a Registrului inventar, a Cartii Mari, a Registrului de riscuri, etc.
- procedură privind înregistrarea subvențiilor
- procedură privind semnalarea neregularităților
- proceduri specifice obiectului de activitate a instituției privind: cercetarea preventivă de teren, restaurarea și valorificarea obiectelor de patrimoniu, conservarea preventivă a obiectelor de lemn etnografic, intrarea în patrimoniu a bunurilor culturale, evaluarea bunurilor culturale.

c.2. propuneri de reglementare prin acte normative, înaintate autorității în perioada raportată, după caz;

Nu este cazul

c.3. delegarea responsabilităților: activitatea consiliilor de conducere (numărul întrunirilor, data acestora), după caz, ale celorlalte organe colegiale, modificarea limitelor de competențe în cadrul conducerii pe perioada evaluată etc.

Activitatea managerului este sprijinită de *Consiliul de administrație*, organ deliberativ de conducere și de *Consiliul științific*, organism colegial cu rol consultativ. În anul 2013, organismele colegiale ale muzeului s-au întrunit, astfel:

Consiliul de Administrație: 8 ședințe (19.03.2013; 10.04.2013; 19.04.2013; 15.05.2013; 11.06.2013; 07.10.2013; 28.10.2013; 25.11.2013).

Consiliului Științific: 1 ședință (07.03.2013).

În cadrul întrunirilor Consiliului de Administrație, pe lângă probleme curente legate de buna desfășurare a activității muzeului, s-a dezbătut cu prioritate activitatea de vizibilitate pe plan local și internațional a expozițiilor MNCR.

În ședințele Consiliului Științific s-au analizat probleme legate de cercetarea, valorificarea și conservarea patrimoniului național, s-au prezentat rapoartele de activitate ale secțiilor MNCR, a fost analizat Raportul de activitate al MNCR pe anul 2012, și a fost consultat planul de activități și proiecte minimale pe anul 2013.

Ședințele secțiilor de specialitate ale MNCR: câte 12 ședințe/secție (Secțiile Cercetare și valorificare a patrimoniului și secția Restaurare, conservare și evidență a patrimoniului) – 1 dată/lună.

Delegarea responsabilităților / exercitarea dreptului de semnătură:

În cursul anului 2013, managerul MNCR periodic a delegat atribuții de conducere curentă următoarelor persoane: Andrea Chiricescu – șef de Secție, Dan Buzea – șef de Secție, Hrisia Bârzoiu – contabil-șef. Delegarea atribuțiilor s-a făcut pentru perioade în care managerul se afla în afara instituției (deplasări). Exerțarea dreptului de semnătură în numele instituției a fost acordată domnului *Dan Lucian Buzea* (Secția Cercetarea și Valorificarea Patrimoniului – 1 lună) și doamnei *Andrea Chiricescu* (Secția Conservarea, Restaurarea și Evidența Patrimoniului – 11 luni).

c.4. perfecționarea personalului – cursuri de perfecționare (lista nominală cu menționarea duratei și tipului cursului de perfecționare/formare profesională pentru conducere și restul personalului):

- evaluarea⁴ personalului din instituție;
- promovarea personalului din instituție;

a. Perfecționarea personalului – cursuri de perfecționare (lista nominală cu menționarea duratei și tipului cursului de perfecționare/formare profesională pentru conducere și restul personalului):

Obținerea certificatului de expert în bunuri patrimoniu arheologic, emis de Ministerul Culturii: dr. Buzea Dan.

R1/845 din 04.06.2013, Atestat de expert în domeniile Bunuri arheologice și istorico-documentare/ arheologie preistorică

Obținerea atestatului de Arheolog Specialist în Registrul Arheologilor din România, emis de Ministerul Culturii: dr. Adela Kovacs, codul personal din registru este: **AM-S-685**.

Curs *Management de proiect pentru patrimoniul imobil* (MNCR, CPPC, USM):

Dan Buzea, Alexandru Popa, Adela Kovacs, Felea Cristina, Florin Herțeg. Durata: 14 – 25 octombrie 2013, tip: curs de formare profesională.

Susținerea tezei de doctorat: Ana Dobreanu, Universitatea din București

Susținerea tezei de doctorat: Alexandru Popa - Obținerea titlului de Doctor Habilitat, Universitatea din Bonn, Germania

Studii de master: Andrea Chiricescu, SNSPA București

b. evaluarea⁴ personalului din instituție;

În perioada raportată - 2013, personalul Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni, a avut merite și rezultate deosebite. Au fost respectate toate procedurile legale de evaluare a personalului.

⁴ Premieri, acordări de prime, comisii de disciplină (măsuri, sancțiuni dispuse), altele. Nu se solicită descrierea evaluării anuale a personalului, rezultatele acesteia.

c. promovarea personalului din instituție;

Promovarea este un instrument ce urmărește stimularea atitudinii angajaților în scopul creșterii randamentului activităților acestora, iar lipsa acută de personal de specialitate a dus la suplimentarea sarcinilor de serviciu ale întregului colectiv al MNCR și la implicarea acestora indiferent de specializare, aproape în toate proiectele organizate de instituția noastră și de partenerii muzeului.

A fost consemnată o singură propunere pentru avansarea unui angajat din cadrul secției CVP, de pe postul de *muzeograf II* pe postul de *muzeograf I*. Nu s-a putut realiza în anul 2013 pentru că nu a permis Bugetul de Venituri și Cheltuieli.

c.5. măsuri luate⁵ în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau ale altor organisme de control, în perioada raportată.

În anul 2013 s-a continuat judecarea procesului inițiat de Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni împotriva Camerei de Conturi Covasna, respectiv Curții de Conturi a României. Tribunalul Covasna să dea Sentința civilă nr. 2422/03.10.2013, a admis acțiunea formulată de Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni și a dispus anularea Deciziei nr. 13/2012 a Camerei de Conturi a județului Covasna precum și Încheierii nr. 28/2012 a Curții de Conturi a României. Împotriva acestei sentințe Curtea de Conturi a României a făcut recurs. În anul 2014 Curtea de Apel Brașov a respins acest recurs. – **ANEXA 1**

⁵ Extras din măsurile dispuse prin procesele-verbale, modul în care s-au realizat.

d) Situația economico-financiară a instituției**d.1. execuția bugetară a perioadei raportate:**

Indicatori economici	Anul 2013		
	BVC aprobat	Încasări / Plăți	Realizat / BVC aprobat
0	1	2	3= 2 / 1 X 100
Venituri totale (lei), din care	940.000	924.829	98,39
sold inițial	0	0	0
venituri proprii	82.000	73.149	89,21
sponsorizare	0	0	0
subvenții	858.000	851.680	99,26
Cheltuieli totale (lei), din care	940.000	924.829	98,39
cheltuieli de personal	522.000	519.666	99,55
bunuri și servicii, din care	418.000	405.163	96,93
PROGRAM MINIMAL	105.000	118.537	112,89
cheltuieli de capital, din care	0	0	0
reparații capitale	0	0	0

Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției(%)	8,72	7,91	90,71
Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor (%)	55,53	56,19	101,19
Gradul de creștere a veniturilor proprii în totalul veniturilor	8,72	7,91	90,71

d.2.date comparative⁶ de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată:

Nr. crt.	Program	Tip proiect (mic mediu /mare)¹	Denumire proiect	Deviz estimat² (lei)	Deviz realizat (lei)
1.	Programul Conservarea și păstrarea restaurarea patrimoniului muzeal	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Tratamente curative periodice ale obiectelor etnografice de lemn</i>	18.000	53.181
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Conservarea preventivă a obiectelor etnografice textile</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Conservarea și restaurarea obiectelor din patrimoniul arheologic al MNCR (obiecte preistorice de lemn, piese din ceramică și metal etc.)</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Finalizarea organizării depozitului nou amenajat al MNCR și al spațiului de carantină</i>		
2.	Programul Valorizarea patrimoniului muzeal – Manifestări științifice culturale și	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Sesiunea Națională de comunicări științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, Cultură, Civilizație”, ediția a XIX-a</i>	15.000	12.179
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Sesiunea Științifică a MNCR, ediția a X-a</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>„La umbra nucului bătrân” – Casa Memorială Romulus Cioflec</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Meșterește cu noi! – Zilele orașului Sfântu Gheorghe</i>		
		Mic	<i>Noaptea Muzeelor</i>		

¹ Conform Anexei 2 din Proiectul de management aprobat.

² Bugetul alocat pentru Programul minimal

Nr. crt.	Program	Tip proiect (mic / mediu / mare) ¹	Denumire proiect	Deviz estimat ² (lei)	Deviz realizat (lei)
		0 – 100.000 lei			
3.	Programul Valorizarea patrimoniului muzeal – Expoziții	Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția temporară „Mica Unire de la 24 ianuarie 1859”	25.000	27.536
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția temporară „Eminescu fi-va veșnic”		
		Mic 0 – 100.000 lei	Punctul Muzeal „Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe”		
		Mic 0 – 100.000 lei	„Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci”		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc Dâmbul Cetății de la sediul central al MNCR		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziție temporară „Marea Unire de la 1 Decembrie 1918”		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția „Fosile preistorice din Podișul Bârladului” Perioada: Februarie – Mai Secția MOMS		
Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția “Războiul reîntregirii (1916-1918); operațiuni militare în zona de sud și sud-est a Transilvaniei” Perioada: noiembrie – decembrie; Secția MOMS				
4.	Expoziții în afara sediului	Mic 0 – 100.000	Expoziția: “145 de ani de la nașterea lui Elie Miron Cristea - Primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române” Perioada: Iunie - August	28.000	12.278
		Mic 0 – 100.000	Expoziția temporară: Oamenii Sării - Exploatarea preistorică a sării în Valea Someșului Mare Perioada: mai-septembrie		
		Mic 0 – 100.000	Expoziția temporară: Limesul de est al Daciei romane		

Nr. crt.	Program	Tip proiect (mic / mediu / mare) ¹	Denumire proiect	Deviz estimat ² (lei)	Deviz realizat (lei)
			Perioada: iunie-noiembrie		
		Mic 0 – 100.000	Expoziția temporară: <i>Oina din bătrâni</i> Perioada: august-octombrie		
5.	Programul Relații cu publicul	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Ziua Porților Deschise la șantierul arheologic Păuleni-Ciomortan</i>	4.000	2.415
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Ziua Porților Deschise la șantierul arheologic Băile Figa</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Administrarea, întreținerea și îmbunătățirea site-ului muzeu</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Rețeaua Muzeelor – derularea activităților din cadrul rețelei</i>		
6.	Programul Pedagogie muzeală	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Cercul „Tradiție și Modernitate”</i>	15.000	10.948
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Lecții deschise la muzeu – sediul central, Prima Școală Românească, Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci</i>		
TOTAL				105.000 (lei)	118.537

⁶ Tabelul trebuie să ofere o imagine a investițiilor făcute în proiecte (mici/medii/mari). În cazul mai multor proiecte de același tip, se recomandă și menționarea separată, în coloanele (5) și (6), a investiției planificate și realizate pe fiecare proiect.

⁷ În funcție de specificul fiecărei instituții, coloana (4), "Denumirea proiectelor" va conține, după caz, titlul producției artistice (spectacolelor, concertelor, altor reprezentații), expozițiilor, prezentărilor publice, cercetărilor etc.

d.3. gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%): 7,91%

– veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete / tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional / bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate: **5.797** lei, din care: 69 bilete cu preț întreg; cu preț redus: 3112 bilete; gratuite: 3927 bilete; taxă ghidaj: 505 lei.

– veniturile proprii realizate din alte activități ale instituției: **67.352** lei.

– venituri realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale – nu s-au înregistrat;

Menționez că, în anul 2013, în afară de veniturile proprii și de subvenția primită conform BVC, au fost câștigate fonduri, în cadrul sesiunilor de finanțare a proiectelor

culturale lansate de Administrația Fondului Cultural Național, pentru 3 proiecte culturale și anume:

- Digitizarea cărților vechi și bibliofile de la Parohia Ortodoxă din Sf. Gheorghe – finanțare AFCN în valoare de 20.039 lei;
- SALT. Salvagardarea monumentelor exploatare preindustriale a sarii din Transilvania; finanțare AFCN în valoare de 46.739 lei;
- Management de proiect pentru patrimoniul imobil; finanțare AFCN în valoare de 39.970 lei.

De asemenea, s-a continuat derularea Contractului de finanțare de la bugetul statului, încheiat în anul 2011, pentru execuția proiectului "**Granița romană în estul Provinciei Dacia**" - instrument utilizat pentru implementarea Planului național de cercetare dezvoltare și inovare pentru perioada 2007-2013 PN II, Programul IDEI, subprogramul Proiecte de cercetare exploratorie. Finanțarea aferentă anului 2013, primită de la Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), în calitate de autoritate contractantă, a fost de 213.226,49 lei.

Fondurile primite de la AFCN, respectiv UEFISCDI, au crescut posibilitățile de realizare a obiectivelor specifice Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni.

d.4. gradul de creștere a surselor atrase: –

d.5. ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor (programat 55,53%; realizat 56,19%);

d.6. ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total = 0%; în anul 2013 nu am avut cheltuieli de capital;

d.7. gradul de acoperire a salariilor din subvenție: 100%;

Ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile), în total cheltuieli cu Bunuri și Servicii (17,8%);

d.8. cheltuieli pe beneficiar – lei/beneficiar

În anul 2013 am avut 34.674 beneficiari.

Cheltuieli totale/beneficiar = 924.829/34.674 = 26,67 lei, din care:

- din subvenție = 851.680/34.674 = 24,56 lei
- din venituri proprii = 73.149/34.674 = 2,11 lei.

e) Strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor și obiectivelor managementului:

e.1. situația la zi a inventarului bunurilor culturale aflate în patrimoniul muzeului și asigurarea securității bunurilor culturale, conform legislației în vigoare;

Categoria	Total 2012	Total 2013	Total general 1999 – 31 decembrie 2013
Numere de inventar înregistrate	17989 Arheologie: 15627 Etnografie – 2014 Istorie – 167 Memorialistică – 37 Artă decorativă – 6	532	18533 Arheologie – 15992 Etnografie – 2083 Istorie – 167 Memorialistică – 37 Artă decorativă – 6

	Carte – 138		Carte – 212 Documente - 36
Total piese adăugate și pe categorii	218 piese Arheologie – 214 (Păuleni 167, Periegheză 4, Olteni 3, Figa 40) Etnografie – 4	532 piese Arheologie 352 Carte 75 Etno 69 Documente 36	18533 Arheologie – 15992 Etnografie – 2083 Istorie – 167 Memorialistică – 37 Artă decorativă – 6 Carte – 212 Documente - 36
Piese clasate			24 - 22 în categoria Tezaur, 2 în categoria Fond (clasate în anii 2006, 2008)

Asigurarea securității bunurilor culturale aflate în spațiile administrate de MNCR se realizează prin depozitarea acestora în spații separate, încuiate, acces în acestea având doar conservatorii autorizați.

Spațiile, respectiv căile de acces către acestea, sunt supravegheate cu camere video, clădirile în care se găsesc fiind prevăzute și cu sistem de alarmă, care este pornit în momentul în care ultimul angajat părăsește clădirea. Sistemele de alarmă sunt conectate la dispeceratele firmelor specializate în pază și securitate contractate, atât în Sfântu Gheorghe, Araci cât și în Miercurea-Ciuc.

Depozitele sunt în așa fel amenajate încât să asigure securitate și protecția patrimoniului, conform legislației în vigoare și a normelor de conservare.

Există și un spațiu de depozitare închiriat, care nu este prevăzut cu sistem de supraveghere video sau alarmă, dar care este monitorizat zilnic. Acesta se află la subsolul unui bloc, accesul fiind protejat de o ușă metalică încuiată cu lacăt. Acestea sunt salubre, sunt periodic monitorizate, parametrii de temperatură și umiditate sunt constanți (dar nu la valorile recomandate de norme), însă nu pot fi supravegheate permanent și piesele nu pot fi depozitate tipo-dimensional. MNCR a înaintat în acest sens solicitare prin a cerut fonduri pentru extinderea clădirii centrale, în scopul asigurării noilor spații de depozitare a bunurilor muzeale.

e.2. scurtă analiză a programelor (eficacitatea acestora în funcție de răspunsul comunității la proiectele incluse în acestea).

Programele propuse de MNCR pentru anul 2013 au abordat problematica patrimoniului și a cercetării, conservării, valorificării și promovării acestuia în rândul publicului larg, incluzând o serie de proiecte relevante în acest sens. Majoritatea dintre acestea se regăsesc în Planul Minimal al instituției pe anul 2013, fără ca acesta să fie exhaustiv. Proiectelor minimale s-au adăugat pe parcursul anului și alte proiecte, în urma răspunsului afirmativ al MNCR la solicitarea altor organizații de a deveni partener în cadrul unor proiecte punctuale.

e.3. scurtă analiza a proiectelor din cadrul programelor (eficacitatea acestora în funcție de răspunsul comunității la proiectele incluse în acestea).

Urmare acestor măsuri, numărul vizitatorilor a scăzut în anul 2013 cu 13%, față de anul 2012, dar numărul beneficiarilor (alte categorii decât vizitatorii, cum se cere conform punctului e.6.) a crescut cu 16% față de anul 2012.

Informațiile relevante în acest sens se regăsesc la punctul a.6.

e.4. analiza programului minimal realizat, în raport cu cel propus, în corelație cu subvenția/alocația primită:

Nr. crt.	Program	Tip proiect (mic / mediu / mare)³	Denumire proiect	Subvenție primită (lei)	Deviz realizat (lei)
1.	Programul Conservarea și păstrarea restaurarea patrimoniului muzeal	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Tratamente curative periodice ale obiectelor etnografice de lemn</i>	39.644	53.181
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Conservarea preventivă a obiectelor etnografice textile</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Conservarea și restaurarea obiectelor din patrimoniul arheologic al MNCR (obiecte preistorice de lemn, piese din ceramică și metal etc.)</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Finalizarea organizării depozitului nou amenajat al MNCR și al spațiului de carantină</i>		
2.	Programul Valorizarea patrimoniului muzeal – Manifestări științifice culturale	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Sesiunea Națională de comunicări științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, Cultură, Civilizație”, ediția a XIX-a</i>	12.179	12.179
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Sesiunea Științifică a MNCR, ediția a X-a</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>„La umbra nucului bătrân” – Casa Memorială Romulus Cioflec</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Meșterește cu noi! – Zilele orașului Sfântu Gheorghe</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Noaptea Muzeelor</i>		
3.	Programul Valorizarea patrimoniului muzeal – Expoziții	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Expoziția temporară „Mica Unire de la 24 ianuarie 1859”</i>	27.536	27.536
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Expoziția temporară „Eminescu fi-va veșnic”</i>		
		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Punctul Muzeal „Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe”</i>		

³ Conform Anexei 2 din Proiectul de management aprobat.

Nr. crt.	Program	Tip proiect (mic / mediu / mare) ³	Denumire proiect	Subvenție primită (lei)	Deviz realizat (lei)
		Mic 0 – 100.000 lei	„Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci”		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc Dâmbul Cetății de la sediul central al MNCR		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziție temporară „Marea Unire de la 1 Decembrie 1918”		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția „Fosile preistorice din Podișul Bârladului” Perioada: Februarie – Mai Secția MOMS		
		Mic 0 – 100.000 lei	Expoziția “Războiul reîntregirii (1916-1918); operațiuni militare în zona de sud și sud-est a Transilvaniei” Perioada: noiembrie – decembrie; Secția MOMS		
4.	Expoziții în afara sediului	Mic 0 – 100.000	Expoziția: “145 de ani de la nașterea lui Elie Miron Cristea - Primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române” Perioada: Iunie - August	12.278	12.278
		Mic 0 – 100.000	Expoziția temporară: Oamenii Sării - Exploatarea preistorică a sării în Valea Someșului Mare Perioada: mai-septembrie		
		Mic 0 – 100.000	Expoziția temporară: Limesul de est al Daciei romane Perioada: iunie-noiembrie		
		Mic 0 – 100.000	Expoziția temporară: Oina din bătrâni Perioada: august-octombrie		
5.	Programul Relații cu publicul	Mic 0 – 100.000 lei	Ziua Porților Deschise la șantierul arheologic Păuleni-Ciomortan	2.415	2.415
		Mic 0 – 100.000 lei	Ziua Porților Deschise la șantierul arheologic Băile Figa		

Nr. crt.	Program	Tip proiect (mic / mediu / mare) ³	Denumire proiect	Subvenție primită (lei)	Deviz realizat (lei)
		Mic 0 – 100.000 lei	Administrarea, întreținerea și îmbunătățirea site-ului muzeu		
		Mic 0 – 100.000 lei	Rețeaua Muzeelor – derularea activităților din cadrul rețelei		
6.	Programul Pedagogie muzeală	Mic 0 – 100.000 lei	Cercul „Tradiție și Modernitate”	10.948	10.948
		Mic 0 – 100.000 lei	Lecții deschise la muzeu – sediul central, Prima Școală Românească, Casa Memorială Romulus Cioflec din Araci		
TOTAL				105.000 (lei)	118.537

e.5. managementul de proiect: centralizatorul de programe/proiecte/beneficiari.

Nr. crt.	Programul	Tipul proiectului	Numărul de proiecte	Numărul ⁸ de... *)	Numărul de beneficiari (indirecți – părinți, pedagogi, însoțitori, pers. care au primit materiale promoționale etc.)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Conservarea păstrarea și restaurarea patrimoniului muzeal	Proiecte mici	4	18.000 obiecte arheologice, etnografice și istorice din patrimoniul MNCR 10 specialiști conservatori	
2.	Valorizarea patrimoniului muzeal – Manifestări științifice și culturale	Proiecte mici	5	200 participanți (specialiști din țară și străinătate)	1.000 estimativ
3.	Valorizarea patrimoniului muzeal – Expoziții	Proiecte mici	8	7.108 din care: gratuit: 3.927 ; Plătitori de bilete: 3.181	20.000 estimativ
4.	Expoziții in afara sediului	Proiecte mici	4	1.550 vizitatori cu titlu gratuit	3.000 estimativ

				(beneficiari direcți, neprimind bilete de intrare)	
5.	Relații cu publicul	Proiecte mici	4	10.306 beneficiari direcți	17.260 beneficiari indirecti contorizați
6.	Pedagogie muzeală	Proiecte mici	2		

⁸În funcție de specificul fiecărei instituții, coloana (5) va conține numărul de contacte nemijlocite cu diferitele categorii de beneficiari ai proiectelor: după caz, spectacole, concerte, alte reprezentări, expoziții, prezentări publice etc.

e.6. evidențierea numărului de beneficiari ai proiectelor instituției în afara sediului

Beneficiari direcți ai activităților din alte locații: 4.917

1. Activități sportive care au servit la sporirea vizibilității MNCR: Campionatul de fotbal în sală „Cupa Ciucaș” Ediția a VIII-a; Campionatul județean de baschet amator, sezon 2012-2013 și 2013 – 2014 (în curs); Cupa „Vardomb” Păuleni-Ciuc la fotbal; Cupa Buzaielor la Handbal, Ediția I, Întorsura Buzăului; Campionatul Național de Oină – juniori I, II și III (Întorsura Buzăului); Festivalul Mingilor de Ping-Pong, Ediția a VI-a Sf. Gheorghe; Cupa Buzaielor la Tenis de câmp, Ediția I, Întorsura Buzăului

2. Lecții deschise: Lecțiile deschise în cadrul Cercului de Arheologie - 10 conferințe pentru publicul larg; Excursii la siturile arheologice din județele Covasna, Harghita și Bistrița-Năsăud.

3. Expoziții: Expoziția *Șezătoarea din bătrâni* (Căminul Cultural din Sita Buzăului); *Cu arme și despre arme de-a lungul timpului* (Muzeul Județean de Istorie Brașov); *Oina din bătrâni* (Barcani și Întorsura Buzăului);

4. Ateliere de creație organizate la solicitarea cadrelor didactice: Diverse locații: amfiteatre, săli de clasă, case de cultură comunale și în aer liber (la: Colegiul Național „Mihai Viteazul” Sf. Gheorghe, Școala Generală din Vâlcele, Liceul de Artă din Sf. Gheorghe, Colegiul Național „Mircea Eliade” din Întorsura Buzăului, Colegiu Național Octavian Goga din Miercurea-Ciuc, Grădinița din Întorsura Buzăului etc.).

5. Alte activități/proiecte: *Ziua porților deschise la situl Păuleni-Ciuc Dâmbul Cetății*, *Ziua porților deschise la situl Băile Figa*, Sesiuni științifice, Întâlnire cu profesorii de istorie din Sfântu Gheorghe la Araci (sub forma unei prezentări științifice), Excursii documentare pentru elevi; ateliere organizate în aer liber – Parcul Elisabeta din Sfântu Gheorghe;

Beneficiari indirecti contorizați ai activităților din afara sediului: 8.950

e.7. servicii culturale oferite de instituție în cadrul programelor proprii, rezultate din misiunea acesteia, altele decât cele din programul minimal, după caz:

(Lista programelor/proiectelor/acțiunilor realizate în afara programului minimal și o foarte scurtă descriere.)

TOTAL: 31 proiecte

Expozițiile temporare din anul 2013 au fost organizate la sediile proprii și în alte locații și s-au adresat unor categorii de public divers, dar care nu s-au regăsit în planul minimal:

Total: 5 proiecte

e.7.1. Expoziția temporară „Mamifere preistorice din Podișul Bârladului”

Lider de proiect: Muzeul „Vasile Pârvan” din Bârlad

Parteneri: MNCR; Complexul Muzeal Județean Neamț

Contribuție financiară MNCR: 4.197 lei

Responsabil expoziție: **Laurențiu Ursachi** (MVP Bârlad)

Responsabil proiect din partea MNCR: Dan Buzea

Responsabil la secția MOMS: Ana Dobreanu

Perioada: februarie - mai

Expoziția „**Mamifere preistorice din Podișul Bârladului**” a prezentat 71 de vestigii paleontologice, respectiv fosile ce aparțin unor animale care în urmă cu milioane de ani erau în vârful piramidei trofice. Fosilele provin de la mamifere care au trăit pe teritoriul țării noastre în climate și asociații faunistice de climă caldă în perioada Neogenă (Miocen și Pliocen) și climă rece din Cuaternar. Cele mai vechi fosile au o vârstă absolută de 10 milioane de ani, iar cele mai „tinere” ajung până la o vârstă de 10.000 de ani î.e.n.

Dintre cele 71 de fosile, 68 au fost expuse în 12 vitrine, iar 3 expuse liber. Vitrinele sunt însoțite de suporturi imagistice cu planșe (42 cu dimensiuni A2, A3 și A4) ce prezintă fosile, reconstituiri de animale preistorice, precum și planșe care evidențiază locurile de colectare ale fosilelor expuse.

Având în vedere faptul că oamenii preistorici erau în competiție de hrană cu prădătorii, vânau cerbi, rinoceri mari, mamuți, elefanți sunt expuse și imagini ce reconstituiesc scene de vânătoare din Paleolitic.

Expoziția a fost vizitată de 634 de vizitatori, preponderent de elevi din Miercurea Ciuc.

Expoziția temporară „Mamifere preistorice din Podișul Bârladului” la Muzeul Oltului și Mureșului Superior

e.7.2. Proiectul: "SM@RT-EXPO - Program de valorificare a patrimoniului cultural național în mediul virtual"

Lider de proiect: **Muzeul Casa Mureșenilor Brașov**

Parteneri: MNCR; Muzeul Țării Făgărașului “Valer Literat”, Muzeul de Istorie Sighișoara și Muzeul Municipal Mediaș

Responsabil proiect: Valer Rus (Muzeul Casa Mureșenilor)

Responsabil din partea MNCR: Andrea Chiricescu

Membru în echipa proiectului: Dan Buzea

Perioada: mai-decembrie 2013

Scopul proiectului cultural a constat în realizarea unor noi instrumente și metode de valorificare a patrimoniului cultural național prin mijloace virtuale, adresate în principal tinerei generații. În cadrul proiectului au fost realizate 12 expoziții tematice virtuale, cu referire la propriul patrimoniu, de către specialiștii muzeelor partenere. Informațiile pot fi accesate de către vizitatori prin intermediul telefoanelor inteligente de tip smartphone prin plasarea de Quick Respond Codes (QR Code-uri) în cadrul expozițiilor de bază din muzeele implicate în proiect.

În cadrul acestui proiect s-au realizat prezentarea expozițiilor din cadrul MNCR, două de arheologie și una de etnografie, după cum urmează:

Expoziția temporară **Tabăra de Arheologie Experimentală de la Păuleni Ciuc-Ciomortan, județul Harghita** organizată la Sf. Gheorghe și Miercurea Ciuc, într-o manieră interactivă, cu includerea unor ateliere de lucru și de creație specifice, în scopul stimulării respectului față de obiectele de patrimoniu;

Expoziția de bază, **Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc "Dâmbul Cetății"** în cadrul căreia sunt prezentate vestigii arheologice, reconstituiri ale unor locuințe, complexe rituale, vetre de foc, cuptoare de ars ceramica și un profil stratigrafic al sitului arheologic de la Păuleni-Ciuc "Dâmbul Cetății", jud. Harghita, cu explicații privind specificul culturilor din care provin acestea. Nu lipsesc din circuitul expozițional, zona Museum Shop și Sala Multimedia (Info-chioșc).

Expoziția temporară „**Povestea Târgului**” a fost organizată în perioada ianuarie – iunie 2009, la Sf. Gheorghe și în august – decembrie 2009, la Miercurea Ciuc.

Târgurile de altădată sunt readuse în fața publicului, prin prezentarea unor standuri de vânzare cu obiecte specifice vremurilor trecute, pe care le regăsim uneori și în târgurile contemporane, fie sub o altă formă fie cu alte destinații. Împărțită pe două săli, expoziția separă târgul de animale și cereale de târgul de produse, ambele fiind animate de personaje îmbrăcate în costume tradiționale, care negociază schimbul de produse sau prețul acestora. Printre exponate au fost incluse o serie de imagini de epocă din târgurile din Sf. Gheorghe, Întorsura Buzăului, Brașov, Sibiu.

e.7.3. Proiectul cultural - Expoziția temporară: „Cu arme și despre arme de-a lungul timpului”.

Lider de proiect: Muzeul Județean de Istorie Brașov

Parteneri: MNCR și Muzeul Țării Făgărașului “Valer Literat”,

Contribuția MNCR: 200 lei

Responsabil: Lucica Scurtu (MJIB)

Responsabil din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada: decembrie 2013 - ianuarie 2014

Expoziția prezintă diverse tipuri de arme din patrimoniul instituțiilor organizatoare, încadrate în contextele istorice specifice fiecărei epoci. Obiectele oferă informații referitoare la modul de realizare și utilizare a acestora, specifice fiecărei epoci în parte.

MNCR a participat în cadrul acestei expoziții de arheologie cu 28 piese de patrimoniu descoperite pe șantierele de la Biborțeni, Olteni, Păuleni-Ciuc și Zoltan, precum și cu 2 machete din cadrul expoziției „Atinge Istoria”: reconstituirea porții fortificate de tip Costișa și reconstituirea așezării fortificate de tip Wietenberg, ambele din cadrul așezării preistorice de la Păuleni-Ciuc „Dâmbul Cetății”, jud. Harghita.

La vernisaj au participat peste 100 de elevi de gimnaziu și liceu, alături de 10 specialiști în domeniul patrimoniului cultural, precum și reprezentanții presei locale și naționale (Digi 24 Brașov; TV Brașov etc).

Expoziția a fost vizitată în perioada decembrie 2013 – ianuarie 2014, la sediul Muzeului Județean de Istorie din Brașov, de cca. 300 de persoane, înregistrate la MNCR ca beneficiari direcți.

Expoziția temporară: „Cu arme și despre arme de-a lungul timpului”

e.7.4. Expoziția temporară: „Un nume pentru istorie - 145 de ani de la nașterea lui Elie Miron Cristea, primului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române”

Lider de proiect: MNCR

Parteneri: Centrul Cultural „Miron Cristea” Miercurea-Ciuc, Arhivele Naționale Sibiu, Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan” Sf. Gheorghe, Centrul Cultural Toplița, Mănăstirea „Sf. Prooroc Ilie” Toplița, Fundația Culturală „Miron Cristea” Toplița

Locație: Muzeul Oltului și Mureșului Superior

Contribuție proprie: 4158 lei

Responsabil proiect: Ana Dobreanu

Perioada de desfășurare: iulie-august

Expoziția reunește, documente, fotografiile și cărți din perioada 1896-1939, referitoare la viața și activitatea lui Elie Miron Cristea, una dintre cele mai de seamă personalități originare din estul Transilvaniei. Născut în Toplița, județul Harghita la 18 iulie 1868. A fost primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (1925-1939), regent (4 ianuarie 1926), calitate în care, alături de alți doi regenți a condus țara în perioada 20 iulie 1927- 7 iunie 1930 și de șef de guvern din 10 februarie 1938 până în momentul morții, 6 martie 1939 și de la a cărei naștere se împlinesc anul acesta 145 de ani.

Expoziția a fost vizitată la sediul Centrul Cultural Toplița de 300 de persoane, înregistrate la MNCR ca beneficiari direcți.

e.7.5. Expoziția temporară de mărtisoare și Mărțișorul uriaș

Organizator principal: MNCR

Locație: sediul central al muzeului. Mărțișorul uriaș a fost postat în fața clădirii muzeului, pe data de 1 martie, apoi a fost expus în holul muzeului, în perioada 1- 8 martie.

Contribuție proprie: 1500 lei.

Responsabil proiect: Cristina Felea

Mărțișorul uriaș a fost realizat din mărtisoare realizate de copii la atelierelor creative. S-au folosit peste 250 de mărtisoare, realizate prin diferite tehnici: din semințe, din quiling, din cartoane colorate, din material textile etc.

Expoziția a fost vizitată la sediul MNCR de 200 de persoane.

Proiectele editoriale organizate în anul 2013 au fost adresate unor categorii de public din toate mediile culturale:

Total: 2 proiecte editoriale și 2 publicații în cadrul a 2 proiecte culturale

e.7.6. Proiectul editorial „Angustia 17 Arheologie - Managementul patrimoniului”

Contribuție proprie: 5.650 lei

Responsabil proiect: Kavruk Valerii

Perioada: iunie - decembrie

Revista se înscrie în seria proiectelor editoriale realizate de MNCR, în scopul cunoașterii mai aprofundate a civilizațiilor preistorice care au trăit în arealul Carpaților Răsăriteni.

De asemenea, ea poate fi un material util atât pentru profesori, elevi sau studenți în cadrul activităților didactice, cât și pentru specialiști, care pot găsi în informațiile inserate aici puncte de reper în interpretarea, catalogarea și descrierea diferitelor categorii de patrimoniu arheologic, precum și despre managementul patrimoniului cultural național.

Revista este publicată în limba română cu rezumat și cuvinte cheie în limba engleză.

e.7.7. Proiectul editorial „Caietele de la Araci”

MNCR: - lider de proiect

Valoarea finanțării: 900 lei

Contribuție proprie MNCR: 900 lei

Responsabili de proiect: Andrea Chiricescu și Luminița Cornea (colabortaor)

Perioada: iunie - decembrie

Revista se înscrie în seria proiectelor editoriale realizate de MNCR, în scopul cunoașterii mai aprofundate a vieții și activității scriitorului Romulus Cioflec.

Revista este un material util atât pentru profesori, elevi sau studenți în cadrul activităților didactice, cât și pentru specialiști, care pot găsi în informațiile inserate aici puncte de reper despre viața și opera lui Romulus Cioflec. În aceeași măsură, fiind o revistă literară, scopul acesteia este de a publica opere inedite ale scriitorilor contemporani, care au participat și participă la diverse evenimente organizate la Casa Memorială „Romulus Cioflec”. Aceasta este una din modalitățile prin care muzeul valorifică activitatea literară a acestora și prin care dorește să promoveze literatura în rândul publicului său. Nu în ultimul rând, prin secțiunea dedicată copiilor, prin revistă se transmit acestora informații legate de scriitorul Romulus Cioflec pe înțelesul lor, prin intermediul unor jocuri, fragmente și secțiuni de tipul „știați că ...”. În paginile dedicate copiilor se vor insera pe viitor și eseuri scrise de aceștia în cadrul concursurilor literare derulate la Casa Memorială Romulus Cioflec, pe baza operei acestuia, cât și desene sau alte creații realizate de copiii participanți.

e.7.8. Ghid de bune practici „Patrimoniul cultural imobil privind exploatarea preindustrială a sării”

MNCR: - lider de proiect

Autori: Valerii Kavruk (coordonator); Andrea Chiricescu; Dan Buzea; Corneliu Gaiu; Camelia Târnovan; Radu Zăgreanu;

Parteneri: Complexul Muzeal Bistrița - Năsăud, Direcția Județeană pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Direcția Județeană pentru Cultură Harghita.

Responsabil proiect: Valerii Kavruk

Perioada: septembrie - noiembrie

Ghidul de bune practici a fost realizat în cadrul proiectului „SALT. Salvagardarea monumentelor exploatarei preindustriale a sării din Transilvania”. Ghidul este adresat autoritățile locale și a tuturor organizațiilor responsabile pe teritoriul cărora se găsesc

monumente de exploatare preindustrială a sării, oferind o serie de indicații și recomandări cu privire la protecția, conservarea și punerea în valoare a acestora. Plecând de la detalii științifice, rezultate în urma cercetărilor arheologice, etnografice și istorico-documentare a unor monumente de acest gen și oferind cadrul legislativ în vigoare, ghidul este un instrument util atât pentru cercetători cât și pentru organizațiile administrației locale și regionale.

e.7.9. Volumul „Managementul Integrat al Patrimoniului Imobil”

MNCR: - lider de proiect

Autori: Pîrvu Ionică (coordonator); Valerii Kavruk; Gheorghe Postică; Adrian Crăciunescu; Andrea Chiricescu

Parteneri: Centrul de Pregătire Profesională în Cultură, Universitatea de Stat din Moldova (R.Moldova).

Responsabil proiect din cadrul MNCR: Andrea Chiricescu

Perioada: septembrie - noiembrie

Suportul de curs **Managementul Integrat al Patrimoniului Imobil** este accesibil online și gratuit tuturor celor interesați. Acesta a fost realizat în cadrul proiectului cultural cu același nume, finanțat de AFCN. Deși nu reprezintă un proiect editorial de sine stătător, volumul este extrem de important și util, atât din perspectiva valorificării activității MNCR din anul 2013 cât și prin contribuțiile pe care le aduce domeniului. Abordarea cursului, și implicit cea a suportului de curs, este una inedită, la baza proiectului stând schimbarea unei paradigme, prin adaptarea conținutului cursului de formare profesională pentru ocupația de manager de proiect la specificul domeniului patrimoniului imobil. Astfel, conceptele clasice ale managementului de proiect (marketing, promovare, analiza de mediu etc.), sunt transpuse și integrate în cercetarea de teren, cercetarea și documentarea istorică, arhitectura monumentului istoric și a sitului arheologic etc.

Proiectele culturale și sportive organizate în anul 2013 au fost adresate unor categorii de public din toate mediile culturale și pentru toate vârstele:

Total: 5 proiecte (MNCR, în calitate de partener)

e.7.10. Proiectul sportiv „Campionatul Județean de Baschet Amator Covasna”

Lider de proiect - Asociația Equites Sf. Gheorghe

Parteneri: MNCR

Responsabili proiect: Andrea Chiricescu și Dan Buzea

Perioada: ianuarie – mai; octombrie – decembrie

Competiția sportivă Campionatul Județean de Baschet Amator Covasna reprezintă un bun prilej pentru tinerii și adulții din județul Covasna de a se implica în activitățile de petrecere a timpului liber prin intermediul baschetului în sală. Echipa MNCR participă la această competiție din anul 2009 și are în componență un lot de 15 jucători.

Cu ocazia „Zilelor Sportive Sfântu Gheorghe” Ediția a VII-a, vineri 24 mai 2013, în Sala de Sport „Kati Szabo” din Sfântu Gheorghe, s-au desfășurat finalele sezonului competițional 2012-2013:

Finala mică: Sepsi ISE - MNCR

Finala mare: Bad Boys - Da Bomb

La finalul Campionatului Județean de Baschet Amator Covasna, clasamentul final a fost următorul: Locul I – *Da Bomb*; Locul II – Bad Boys; Locul III – Sepsi ISE; Locul IV – MNCR.

Organizatorii campionatului au acordat la festivitatea de premiere diplome și cupe pentru toate echipele.

Coșgeterul campionatului a fost desemnat jucătorul Chiricescu Andrei, de la echipa MNCR, care a reușit pe parcursul campionatului să marcheze 353 de puncte!

Echipa MNCR a fost desemnată de către organizatori campionatului Echipa *Fair Play* a sezonului 2012-2013!

La această campionat au participat 12 echipe de baschet, având în componență 180 de baschetbaliști amatori. Competiția a fost urmărită pe parcursul anului de cca. 2000 de spectatori și pe site-ul oficial www.sepsikosar.ro de peste 10.000 de vizitatori virtuali.

Echipa MNCR participă în prezent și la sezonul 2013 – 2014 al aceluiași campionat, sperând să obțină un rezultat cel puțin pe măsura celui din sezonul anterior.

Participarea MNCR la acest campionat reprezintă un mijloc eficient de promovare și de vizibilitate pe plan local a instituției.

e.7.11. Proiectul sportiv „Cupa Ciucaș la futsal” ediția a VIII – a, Sala Sporturilor „Kati Szabo” din municipiul Sfântu Gheorghe

Lider de proiect - Asociația Sportivă „*Atletico Steaua*” din Întorsura Buzăului

Parteneri: MNCR și Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna

Valoarea finanțării: nu este cazul

Contribuție proprie: 400 lei

Responsabil proiect: Dan Buzea

Perioada: ianuarie - februarie

Competiția sportivă **Cupa Ciucaș** de la Sfântu Gheorghe a reprezentat un bun prilej pentru tinerii și adulții din cadrul instituțiilor publice locale și naționale (ISU, IPJ, SRI, UM Vânători, Posta etc.), de a se implica în activitățile de petrecere a timpului liber în mod sănătos prin mișcare și activități culturale.

În acest sens, la intrarea în sala de sport a fost amenajat un stand MNCR cu afișe, pliante și fluturași informativi privind expozițiile și programele MNCR în anul 2013, precum și un banner al MNCR, care a contribuit la sporirea vizibilității instituției noastre pe plan local și zonal. Acest proiect *cultural și sportiv* a promovat acțiunile MNCR la nivelul instituțiilor locale din județul Covasna.

La această competiție au participat 70 de sportivi amatori (fotbaliști, arbitri, antrenori), precum și de cca. 200 de spectatori. Primii 30 de spectatori au primit din partea organizatorilor bilete gratuite de vizitare a expoziției de la MNCR.

e.7.12. Proiectul sportiv „Cupa Primăverii” la fotbal în sală, Ediția a II-a, Întorsura Buzăului

Lider de proiect - Asociația Sportivă „*Ciucaș*” Întorsura Buzăului

Parteneri: Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni și Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Covasna.

Locul desfășurării: Întorsura Buzăului

Contribuție proprie: 200 lei

Responsabil din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada: februarie - martie

Evenimentul a fost organizat în data de 24.02.2013, la Sala de sport „**Valeriu Bularca**” din orașul Întorsura Buzăului, în scopul promovării fotbalului de sală, ca alternativă de petrecere a timpului liber în mod sănătos, în rândul amatorilor de fotbal cu vârsta de peste 20 de ani.

Organizatorii turneului au asigurat echipei câștigătoare Azurii SRL, bilete gratuite de vizitare a expoziției de arheologie de la MNCR: *Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc „Dâmbul Cetății”* jud. Harghita.

La această competiție au participat 96 jucători cu vârsta de peste 15 ani (*beneficiari direcți*) și 50 spectatori (*beneficiari indirecti*).

e.7.13. Proiectul național „Campionatele naționale de oină – juniori I, II, III”

Lider de proiect - Federația Română de Oină își desfășoară activitatea sub Înaltul Patronaj al Majestății sale Regelui Mihai I

MNCR - partener

Parteneri: Ministerul Tineretului și Sportului, A.S „Ciucaș” Întorsura Buzăului, Primăria Întorsura Buzăului, Asociația Cultural-Științifică „Carpații Răsăriteni”, Asociația Culturală „Cetatea Dacică - Valea Zânelor”, Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” din Întorsura Buzăului; Clubul Elevilor din Întorsura Buzăului.

Valoarea finanțării: nu este cazul

Contribuție proprie: 200 lei

Responsabil proiect: Dan Buzea

Perioada: octombrie - noiembrie

Sala de Sport „Valeriu Bularca” din Întorsura Buzăului a fost gazda Campionatelor Naționale de Oină în sală pentru juniori. Practic la această competiție națională de oină în sală au participat jucători pe următoarele categorii de vârstă împlinită în anul când are loc competiția: juniori III (10-12 ani); juniori II (13-15 ani) și juniori I (16-18 ani). Organizate pentru prima oară în istorie la Întorsura Buzăului, la aceste competiții de oină au participat un număr de 6 structuri sportive: C.S. Biruința Gherăești (jud. Neamț), S.C. Cronos Bârlad (jud. Vaslui), C.S. Dacia Mioveni 2012 (jud. Argeș), C.S.M. Progresul Băilești (jud. Dolj), C.S. Progresul Dieci Arad (jud. Arad) și C.S. Spicu Horia Constanta (jud. Constanța).

Cu ocazia evenimentului, MNCR a itinerat în această sală Expoziția temporară „**Oina din bătrâni**” în perioada 8 noiembrie – 22 decembrie 2013. În cadrul acestei expoziții au fost prezentate rezultatele proiectului de cercetare „Oina la Întorsura Buzăului” organizat de MNCR în anul 2012. Pe lângă fotografiile surprinzând momente ale jocului, scheme și texte explicative, imagini de arhivă, localnici din zonă, de diferite vârste – care au practicat oina, echipe de elevi din zonă participante recent la competiții regionale de oină, organizatorii au pregătit vizitatorilor și primul Campionat de Oină în sală pentru juniori (oina în 6 jucători).

Parteneri media FRO: Radio Romania Actualități, Centrul Informațional Telegraf TV Neptun, TVR 1, Revista Lumea Satului, Revista VIP, Sport Local, Radio Târgu Mureș, Realitatea TV și Romania TV,

Parteneri media MNCR: Mesagerul de Covasna și Observatorul de Covasna.

Expoziția a fost deschisă publicului până la data de 22 decembrie 2013 și a fost vizitată de cca. 1000 de persoane, în special elevi din cadrul școlilor din zona Întorsurii Buzăului, adulți care practică diferite sporturi în sală, precum și de cca. 200 de sportivi din cadrul cluburilor participante la campionatele de juniori (elevi, antrenori, organizatori, profesori de sport, finanțatori etc).

„Campionatele naționale de oină – juniori I, II, III”

Proiectele culturale organizate în anul 2013 și adresate elevilor, studenților și profesorilor:

Total: 7 proiecte

e.7.14. Proiectul cultural „Lecții deschise la muzeu”

Lider de proiect: MNCR

Parteneri: Colegiul Național „Mihai Viteazul” din Sfântu Gheorghe

Valoarea finanțării: nu este cazul

Contribuție organizator: nu este cazul

Contribuție MNCR: 6.000 lei

Responsabil proiect din partea MNCR: **Dan Buzea**

Perioada: ianuarie - decembrie

MNCR, a organizat pe parcursul anului, în diferite locații, următoarele lecții deschise și prezentări de specialitate:

23 ianuarie 2013:

- Alexandru Popa „Granița de Est a Provinciei Dacia Romană în lumina noilor cercetări interdisciplinare”

24 ianuarie 2013:

- Adela Kovács „24 ianuarie 1859. 154 de ani de la Mica Unire”

16 martie 2013:

- Marian Cosac, George Murătoareanu și Alexandru Radu „Cercetările arheologice de la Cremena – Malu’ Dinu Buzea, jud. Covasna”;
- Dan Buzea „Tabăra experimentală Silex Tools de la Cremena - Malul Dinu Buzea din anul 2011”

13 aprilie 2013:

- Adela Kovács „Feminitate și maternitate în preistorie”

12 iulie 2013:

- Adela Kovács „Feminitate și maternitate în Neolitic și Epoca Cuprului”

21 octombrie 2013:

- Alexandru Popa „Granița de est a provinciei Dacia Romană”

22 octombrie 2013:

Andrea Chiricescu „Metode tradiționale de exploatare a sării în Transilvania”

23 octombrie 2013:

- Adela Kovacs, Dan Buzea, Cristina Felea, Ana Dobreanu, Sebastian Pârvu, Proiectele de digitizare a patrimoniului din cadrul colecției ecleziastice de la Catedrala Ortodoxă Sfântu Gheorghe

24 octombrie 2013:

Dan Buzea „Taberele de arheologie experimental organizate de MNCR în perioada 2009-2012”

13 noiembrie 2013:

- Sándor J. Sztánics, Cercetările arheologice de la Ariușd „Dealul Tyszk” derulate de-a lungul timpului de Muzeul Național Secuiesc din Sf. Gheorghe;
- Dan Buzea: Cercetările arheologice de la Păuleni-Ciuc „Dâmbul Cetății”, jud. Harghita;

12 decembrie 2013:

- Suci Cosmin „Date radiocarbon pentru obiectele din lemn atribuite neoliticului timpuriu din România”

- Daniel Garvăn „Locuirea Cucuteni-Ariușd de la Bodești-Frumușica”

13 decembrie 2013:

- Ioan Lăcătușu „Istoria comunității românești din zona localității Covasna-Voinești”;
- Bordi Zsigmond Lorand „Istoria medievală a localității Covasna”.

La aceste lecții deschise organizate de MNCR împreună cu mai mulți parteneri din țară au participat un număr de cca. 600 de persoane: elevi, studenți, profesori, specialiști și iubitori de cultură.

Lecție deschisă susținută de dr. Alexandru Popa „Granița de Est a Provinciei Dacia Romană în lumina noilor cercetări interdisciplinare”

e.7.15. Proiectul cultural „Șezătoarea de la țară”

Lider de proiect: Căminul Cultural Sita Buzăului

Parteneri: Primăria Comunei Sita Buzăului; Asociația Culturală „Brâulețul” din Sita Buzăului; Biblioteca Comunală din Sita Buzăului și Universitatea „Valahia” din Târgoviște.

MNCR: co-organizator de proiect

Valoarea finanțării: nu este cazul

Contribuție organizator: nu este cazul

Responsabil proiect din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada: februarie - martie

Sărbătoarea a fost prilejuită de „Lăsata Secului” în Calendarul Ortodox și a reprezentat pentru locuitorii comunei Sita Buzăului, un bun prilej să se adune la Căminul Cultural, cu mic cu mare, la programul cultural-artistic „Șezătoarea de la țară”, special pregătit de organizatori.

MNCR, a organizat cu această ocazie în Sala Căminului Cultural din Sita Buzăului, **Lecția deschisă „Cercetările arheologice de la Cremena – Malu’ Dinu Buzea, jud. Covasna”**. Invitații acestei prelegeri publice de istorie și arheologie au fost *Dr. Marian Cosac*, *Dr. George Murătoareanu* (Universitatea „Valahia” din Târgoviște) și *Dr. Alexandru Radu* (Direcția Județeană pentru Cultură Dâmbovița), specialiști din cadrul proiectului de cercetare arheologică preventivă de la situl *Cremenea-Malu’ Dinu Buzea*, comuna Sita Buzăului, jud. Covasna.

Dan Buzea (MNCR) a prezentat pe larg proiectul „Tabăra experimentală – *Silex Tools*” care s-a derulat în vara anului 2011, la Cremenea - „*Malul Dinu Buzea*”, în scopul promovării și popularizării acestui sit arheologic de importanță națională, în rândul localnicilor din zona Depresiunii Întorsura Buzăului.

Marian Cosac le-a vorbit localnicilor despre vestigiile arheologice descoperite la *Cremenea–Malul Dinu Buzea*, discursul său fiind însoțit de imagini din timpul cercetărilor arheologice derulate la Sita Buzăului în perioada 2010-2012.

La acest eveniment au participat alături de cei peste 100 de invitați (specialiști, artiști locali, ansambluri folclorice, formații și asociații etc.), cca. 400 de localnici din zona Depresiunii Întorsura Buzăului.

„Șezătoarea de la țară” – Sita Buzăului

e.7.16. Proiectul "Descoperă, înțelege și apreciază - mai au nevoie tinerii de tradiții?"

Lider de proiect: **Școala Ady Endre** din Sf. Gheorghe

MNCR: co-organizator de proiect

Parteneri: MNCR, Asociația Cultural - Științifică Carpații Răsăriteni (ACSCR), Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Inspectoratul Școlar Județean Covasna

Contribuție proprie MNCR: activitățile s-au realizat la sediul MNCR și nu a fost nevoie de o finanțare separată din partea MNCR.

Responsabil proiect din partea MNCR: **Dan Buzea**

Perioada: martie - aprilie

În cadrul acestui proiect MNCR a asigurat și a coordonat atelierelor derulate la sediul MNCR și Prima Școală Românească, a asigurat materialele din cadrul activităților, atelierelor de încondeiat ouă de Paște și modelaj lut, a asigurat ghidajul de specialitate într-o limbă de circulație internațională (engleză, germană, etc.) și a promovat acest proiect la care au participat circa 40 de elevi și 10 profesori din străinătate.

e.7.17. Proiectul cultural: Excursie documentară la Cetatea Dacică – Valea Zânelor, jud. Covasna

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Asociația Cultural-științifică "Carpații Răsăriteni", Colegiul Tehnic "Remus Răduleț" din Brașov, Hotel Clermont; Asociația Culturală „Cetatea Dacică - Valea Zânelor”

Responsabil proiect: Dan Buzea

Perioada: martie - aprilie

Excursia a fost organizată în cadrul programului "**Să știi mai mult, să fii mai bun!**" derulat la nivelul întregii țări, în perioada 01-05 aprilie 2013. Scopul acestui program a fost acela de a implica elevii și cadrele didactice, la activități cultural-educative și sportive, prin care au fost puse în valoare calitățile elevilor în diferite domenii de activitate și stimularea participării lor în activități variate în contexte non-formale.

Excursiile s-au desfășurat pe parcursul a două zile, respectiv 3 și 4 aprilie 2013, cu două grupe de elevi și cadre didactice, după următorul program: Transport cu autocarul pe ruta Brașov - Covasna - Sf. Gheorghe-Brașov, dus-întors; vizită la *Cetatea Zânelor*, atelier de tras cu arcul asigurat de Hotelul Clermont din Voinești-Covasna și de reprezentanții Asociației Culturale „Cetatea Dacică-Valea Zânelor”; Vizită MNCR la expoziția de arheologie; Vizită la "Prima Școală Românească din Sfântu Gheorghe"; Vizită la Muzeul Spiritualității Românești în Sfântu Gheorghe; Vizionarea de filme documentare la sediul MNCR (*Fortificațiile Dacilor din Carpații Răsăriteni, Limesul de est al Daciei Romane și Exploatarea preindustrială a sării în estul Transilvaniei*).

La cele două excursii au participat peste 80 de elevi de gimnaziu și liceu, alături de 10 cadre didactice din Brașov.

Excursie documentară la Cetatea Dacică – Valea Zânelor, jud. Covasna

e.7.18. Proiectul cultural școlar / Concursul Arheologia – o poartă spre cultură, Etapa județeană

Lider de proiect: Ministerul Educației și Învățământului

Parteneri: Inspectoratul Județean Școlar Harghita, MNCR

Responsabil: Profesor Laura Croitor

Responsabil din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada: martie - aprilie

Etapa județeană a avut loc la Miercurea Ciuc unde au participat patru echipaje din județul Harghita: Grupul Școlar "Liviu Rebreanu" din Bălan, Colegiul Național "Mihai Eminescu" din Toplița, Liceul Teoretic "Marton Aron" din Miercurea Ciuc și Colegiul Național "Octavian Goga" din Miercurea Ciuc.

Echipa Colegiului Național "Octavian Goga" din Miercurea Ciuc, coordonată de profesor Laura Croitor, a ocupat Locul I în cadrul acestui concurs.

Pentru a face cunoscut publicului din țară patrimoniul arheologic din zona Depresiunii Ciucului, echipa elevilor de la Colegiul Național "Octavian Goga" s-a prezentat la concurs cu tema **Așezarea preistorică de la Păuleni-Ciuc „Dâmbul Cetății” jud. Harghita**, unde MNCR își desfășoară activități de cercetare arheologică sistematică din anul 1999.

La acest concurs au participat 20 de elevi de liceu, 5 profesori coordonatori, 5 membrii ai juriului și circa 70 de spectatori din județul Harghita.

e.7.19. Proiectul cultural școlar / Concursul național CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚE ÎN ROMÂNIA

Lider de proiect: Ministerul Educației și Învățământului

Parteneri: Inspectoratul Județean Școlar Neamț, MNCR

Responsabil: Profesor Laura Croitor

Responsabil din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada: mai - iunie

Faza națională s-a desfășurat în localitatea Vânători, județul Neamț, unde au participat cele mai bune echipe din toată țara.

Echipa Colegiului Național "Octavian Goga" din Miercurea Ciuc, formată din elevii Bogdan Suci, Melania Bahnă și Adrian Mihalache și coordonată de profesor Laura Croitor, a ocupat locul I în cadrul acestui concurs național.

Pentru pregătirea concursului, elevii au participat la *Tabăra de Arheologie Experimentală „CronOs” de Păuleni-Ciuc „Dâmbul Cetății”, jud. Harghita*, în perioada 9-16

iulie 2012, unde și-au însușit cunoștințe cu privire la *Epoca Cuprului* (civilizația Cucuteni - Ariușd - Tripolie), *Epoca Bronzului* (culturile Costișa și Wietenberg), cercetarea arheologică sistematică, olăritul, vânatul, agricultura, precum și despre arheologia experimentală din România. Totodată, în prealabil, elevii au vizitat în anul 2013 expoziția de arheologie de la Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni din Sfântu Gheorghe, unde sunt expuse cele mai reprezentative descoperiri arheologice de la *Dâmbul Cetății*, în cadrul uneia dintre cele mai frumoase expoziții de arheologie din România.

La acest concurs au participat 100 de elevi de liceu, 20 profesori coordonatori, 10 membrii ai juriului și circa 100 de spectatori din județul Neamț.

Concursul național Cultură și Civilizație în România

e.7.20. Proiect cultural: Întâlnirea Colegiului Profesorilor de Istorie din Sfântu Gheorghe

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Covasna, Școala Gimnazială „Romulus Cioflec” din Araci

Responsabil proiect: Dan Buzea

Perioada: noiembrie - decembrie

Proiectul s-a desfășurat în Sala Multimedia din cadrul Casei memoriale „Romulus Cioflec” din Araci, jud. Covasna. Cu ocazia acestei întâlniri au fost abordate probleme privind patrimoniul cultural național, civilizația Cucuteni - Ariușd, cercetările arheologice din așezările eneolitice de tip Cucuteni-Ariușd și valorificarea expozițională a descoperirilor arheologice, precum și aspecte privind metodele moderne de învățământ aplicate în cadrul orelor de istorie.

Prezentări:

Sándor J. Sztáncsuj, *Cercetările arheologice de la Ariușd „Dealul Tyszk” derulate de-a lungul timpului de Muzeul Național Secuiesc din Sf. Gheorghe;*

Dan Buzea: *Cercetările arheologice de la Păuleni-Ciuc „Dâmbul Cetății”, jud. Harghita; prezentarea filmului documentar realizat de elevii Colegiului Național „Octavian Goga” din Miercurea Ciuc „Păuleni-Ciuc. 6000 de ani de istorie”, film premiat cu Locul I la concursul național „Cultură și Civilizație în România”;*

Victor Sibianu - *Planificarea orelor de istorie din anul școlar 2013-2014.*

De la ora 12.00, pe o vreme ideală pentru activitățile de timp liber, participanții au avut ocazia să viziteze situl arheologic de la Ariușd „Dealul Tyszk/Dealul Pisc”, cu un ghidaj de specialitate asigurat de Dr. Sándor J. Sztáncsuj.

La acest eveniment au participat 25 de profesori de istorie din județ și 2 arheologi.

Întâlnirea Colegiului Profesorilor de Istorie din Sfântu Gheorghe

Proiecte de cercetare a patrimoniului cultural național

Total: 7 proiecte de anvergură națională și internațională

e.7.21. *Colonia de exploatare a sării de la Beclean - "Băile Figa", jud. Bistrița-Năsăud, Cod RAN 32492.04; Autorizație Nr. 11 / 2013*

Lider de proiect: MNCR

Parteneri: Universitatea Exeter, Marea Britanie, Complexul Muzeal Județean Bistrița-Năsăud; Muzeul Bucovinei, Universitatea București

Finanțarea:

Ministerul Culturii – 9.000 lei

Muzeul Bucovinei – 30.000 lei

Contribuție proprie – 2.000 lei

Responsabil: Valerii Kavruk

Membri în echipa de proiect: Anthony F. Harding; Dan Lucian Buzea, Adela (Mateș) Kovacs, Alexandru Popa, Călin Dan Ștefan, Maria-Magdalena Ștefan, Cătălin-Petre Constantin, Radu Iustinian Zăgreanu, George Marinescu, Bogdan-Petru Niculică, Constantin Emil Ursu.

Perioada de desfășurare: iulie - octombrie

Situl de la Băile Figa reprezintă un monument al mineritului preistoric și medieval al sării, unic în sud-estul Europei. Cercetările din anul 2013 a adus noi elemente care completează imaginea asupra tehnicilor de exploatare a sării folosite în perioada finală a Epocii Bronzului.

În această campanie arheologică, la Băile Figa au fost descoperite pentru prima oară în același context arheologic, mai multe tipuri obiecte, unelte și instalații, dintre care menționăm: troace, jgheaburi, pari, stâlpi, bârne, lopeți și o scară din lemn, precum și garduri circulare de nuiele împletite din lemn, alături de topoare de minerit confecționate din piatră și fragmente ceramice preistorice.

Cu ocazia acestor cercetări patrimoniul MNCR s-a îmbogățit cu 32 obiecte de patrimoniu (piese pristorice de lemn), iar Muzeul Bucovinei – cu 70.

La aceste cercetări arheologice au participat 15 specialiști din țară, 15 de elevi și studenți, 10 muncitori angajați pe bază de convenție civilă și 10 voluntari din țară și din străinătate.

Cercetare arheologică la Beclean – Băile Figa, 2013

e.7.22. Cercetarea arheologică sistematică de la Șoimeni (Ciomortan), comuna Păuleni-Ciuc, județul Harghita, Punctul "Dâmbul Cetății"

Cod sit: 83384.01; Autorizație Nr. 75 / 2013

Lider de proiect: MNCR

Parteneri: Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu; Complexul Muzeal Județean Neamț; Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, București

Responsabil: Valerii Kavruk

Membri în echipa de proiect: Dan Lucian Buzea, Adela Kovacs, Gheorghe Lazarovici, Gheorghe Dumitroaia, Elena Roxana Munteanu, Daniel Garvăn, Corneliu Beldiman și Björn Briewig.

Perioada de desfășurare: iulie - octombrie

Pe baza rezultatelor analizelor radiocarbon realizate în anul 2013, s-a putut preciza încadrarea cronologică a nivelului eneolitic (Cucuteni-Ariușd) – cca. 4.210-4.050 BC, iar cel corespunzător nivelului Wietenberg din cca. 1.830-1.680 BC.

Cu ocazia acestor cercetări patrimoniul MNCR s-a îmbogățit cu **122** obiecte arheologice.

La aceste cercetări arheologice au participat 10 specialiști din țară și străinătate, 20 de elevi și studenți, 6 muncitori angajați pe bază de convenție civilă și 14 voluntari din țară și din străinătate.

Cercetarea arheologică sistematică de la Șoimeni (Ciomortan), Punctul "Dâmbul Cetății"

e.7.23. Cercetarea arheologică sistematică de la Cetatea Dacică - Valea Zânelor, orașul Covasna, județul Covasna

Cod sit: 96441.01;

Lider de proiect: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei

Parteneri: MNCR, Muzeul Brăilei, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București, Muzeul Național de Istorie a României-București.

Finanțarea: Ministerul Culturii – 13.500 lei

Responsabil proiect: Viorica Crișan (MNIT)

Membru din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada de desfășurare: iulie - august

Situl, cu o suprafață de peste 3 ha, include o „Acropolă” și 4 terase fortificate, plus alte terase nefortificate, astfel încât putem vorbi de un adevărat "munte întărit" de daci. S-au descoperit impresionante ziduri de apărare și susținere a teraselor, un bastion, vestigii ale unor edificii importante precum și un bogat și variat inventar arheologic. Deși există unele descoperiri din epoca bronzului și, mai numeroase, din prima epocă a fierului, cele mai substanțiale vestigii datează din sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr. Cercetările din anul 2013 s-au desfășurat pe Terasa a II-a, în secțiunea 7H. În zona cercetată s-au descoperit numeroase vase ceramice, unelte de fier, bronz, lut și piatră, piese de podoabă (mărgele, pandantive, cercei). Pe terasa a II-a au apărut urme datând în prima jumătate a sec. II p. Chr.

e.7.24. Cercetarea arheologică preventivă de la Cremenea – Malul Dinu Buzea comuna Sita Buzăului, județul Covasna

Cod sit: 63697.13; Autorizație cercetare preventivă Nr. 151 / 2013

Lider de proiect: Universitatea „Valahia” din Târgoviște

Parteneri: MNCR; Direcția Județeană de Cultură Dâmbovița

Finanțare: UVT

Responsabil proiect: Marian Cosac (UVT)

Responsabil din partea MNCR: Dan Buzea

Perioada de desfășurare: august - septembrie

Pentru descoperirile *paleolitice* din județul Covasna, cele mai cunoscute descoperiri arheologice sunt din zona Depresiunii Întorsura Buzăului, de la Cremenea – *Malul Dinu Buzea*, Ciumernic “*Gâlmă-Roate*” și Barcani, *Constanda – Lădăuți*, atribuite paleoliticului superior. În anul 1910, Iulius Teutsch descoperea la Cremenea un atelier de cioplit silixul ce data din paleoliticul superior (12.000-10.000 î. Hr.). Această descoperire a avut un mare răsunet în literatura europeană de specialitate a vremii. Cercetările lui I. Teutsch au continuat pe Valea Chichirăului, unde au fost găsite unelte preistorice de piatră. Depresiunea Întorsura Buzăului a fost cercetată din punct de vedere arheologic și în anii următori de către mai multe echipe de arheologi din țară: M. Roska (1924); C. S. Nicolăescu – Plopșor (1957), Marin Cârțumaru și Alexandru Păunescu (1973), care au adus noi informații despre locuirile paleolitice din această zonă a României.

Din anul 2009, UVT și MNCR au reluat cercetările arheologice privind așezările paleolitice, precum și identificarea surselor de materii prime (silixul) din zona Carpaților de Curbură.

e.7.25. Cercetarea arheologică de teren în cadrul proiectului „Limesul de est al Daciei Romane”

MNCR - lider de proiect

Responsabil: Alexandru Popa

Perioada de desfășurare: martie - noiembrie

Membrii în echipa de proiect: Dan Lucian Buzea, Adela Kovacs, Radu Zăgreanu

Proiectul abordează noi investigații interdisciplinare din domeniul arheologiei aplicate, geofizicii și geochimiei, realizate în Carpații Răsăriteni. Programul include cercetări de teren interdisciplinare – arheologice și istorice. În anul 2013, au fost realizate cercetări de teren în zona siturilor cunoscute și cercetate arheologic: castre, burgus-uri, turnuri etc., de la: Aninoasa, Reci-Comalău, Brețcu, Covasna, Moacșa, Pădureni, Olteni, Baraolt etc., acestea au fost încadrate spațial prin măsurători moderne (topografice și GPS) și fotografiate sistematic în perioade diferite din an.

e.7.26. Proiectul de cercetare: Cercetare arheologică, istorică și etnografică pentru reactualizarea PUG și RLU Covasna, județul Covasna

MNCR - lider de proiect

Beneficiar: *Primăria Orașului Covasna*

Finanțarea asigurată de Primăria Covasna, valoarea finanțării: 36.000 lei

Responsabil proiect: Dan Buzea

Perioada: iulie-decembrie

Patrimoniul cultural din zona localității Covasna, constituie baza de date a studiului și cuprinde *fișe analitice de monument, fișe imobil, listele și planurile de poziționare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice precum și a imobilelor din zonele lor de protecție.*

În studiu sunt cuprinse concluziile, propunerile și recomandările ce vor trebuie luate în considerație la elaborarea de urbanism, la întocmirea strategiilor, programelor ori proiectelor pentru PUG – ul localității Covasna. Unele dintre cele mai importante informații sunt cele extrase din legislație, cuprinzând obligațiile instituțiilor dar și pe cele ale proprietarilor acestor monumente.

La elaborarea studiului au participat 10 specialiști din domeniul patrimoniului cultural.

Cercetare arheologică, istorică și etnografică pentru reactualizarea PUG și RLU Covasna – Planul înclinat

e.7.27. Proiectul de cercetare: „Digitizarea cărților vechi și bibliofile ”

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Asociația Cultural Științifică “Carpații Răsăriteni”, Parohia Ortodoxă Sf. Gheorghe I, Grupul Școlar “Constantin Brâncuși”

Proiect finanțat de: Administrația Fondului Cultural Național.

Responsabil de proiect: Adela Kovacs

Echipa de proiect: Sebastian Pârvu, Cristina Felea, Ana Dobreanu, Eugenia Filip, Florin Herțeg, Marius Dănilă, Maria Munteanu, Domnica Stoenescu.

Perioada de desfășurare: mai - noiembrie

În cadrul proiectului s-a efectuat prelucrarea fondului de 100 de cărți vechi provenind din fondul Parohiei Ortodoxe I Sfântu Gheorghe. Pe parcursul analizei fondului au fost precizați și parametri tehnici, începând de la definirea materialelor de realizare a cărților, categoriile funcționale și tipurile de cărți (Biblie, Evangheliar, Triod, Apostol, Chiriacodromion, Minei, etc.), modul de realizare a legăturii, a ornamentelor, a inițialelor și nu în ultimul rând al ferecăturii. Descrierea exhaustivă a fiecărei cărți în parte: titlul complet, autorul, centrul tipografic, decorul folosit pe foaia de gardă, frontispicii, iluminarea inițialelor de capitole, culoarea caracterelor, ordonarea textului.

Diseminarea proiectului s-a realizat în cadrul unor ateliere de lucru la care au participat elevii din cadrul școlilor din Sfântu Gheorghe. Aceștia au avut ocazia să observe care este munca specialiștilor în ceea ce privește metodologia de analiză a unei cărți vechi, precum și modalitățile de conservare a acestora.

La implementarea proiectului au participat 10 specialiști din domeniul patrimoniului cultural, precum și 60 de elevi de liceu.

Proiecte de cercetare a patrimoniului MNCR

Total: 4 proiecte

e.7.28. Cercetarea artefactelor din materii dure de origine animală (MDA) descoperite în situl de la Șoimeni, comuna Păuleni-Ciuc (Dâmbul Cetății), jud. Harghita

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”- Facultatea de Istorie din București

Responsabil proiect: Corneliu Beldiman (Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”)

Responsabil proiect din partea MNCR: Dan Buzea

Echipa proiectului: Diana-Maria Sztancs, Björn Briewig, Eugenia Filip

Analiza tipologică a pieselor IMDA descoperite în situl de la „Dâmbul Cetății” a permis completarea reperelor repertoriului tipologic IMDA al culturii Cucuteni-Ariușd și al culturii Wietenberg din spațiul intracarpatic; se remarcă aici prezența pieselor simbolice, respectiv a mărgelui de *Dentalium* și a aplicei zoomorfe de corn de cerb, tip nesemnalat anterior între descoperirile IMDA din sit și, aparent, nici în alte situri ale culturii respective (Wietenberg, faza II) și identificarea unor genuri de activități domestice derulate în sit, ilustrate prin prezența unor artefacte specifice prelucrării materiilor dure animale (cazul deșeurilor de corn de cerb).

Deși redus numeric, reflectând amploarea cercetărilor derulate în 2013, lotul IMDA studiat furnizează noi repere tipologice, paleotehnologice și cultural-cronologice importante pentru abordarea complexă și extensivă a manifestărilor civilizației și culturii comunităților intracarpatiche eneolitice (cultura Cucuteni-Ariușd) și celor din epoca bronzului (cultura Wietenberg).

e.7.29. Analize radiocarbon de la Păuleni-Ciuc “Dâmbul Cetății” jud. Harghita

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Arheotek Canada; Centrul de Studii Izotopice Aplicate de la Universitatea din Georgia, Fundația Programul Național Pentru Știință în GIS (DGE-0333417); SUNY Buffalo GIA “Mark Diamond” Burse de Cercetare

Responsabil proiect: Raymond Whitlow (USA)

Responsabil proiect din partea MNCR: Dan Buzea

Echipa proiectului: Valerii Kavruk, Björn Briewig

Până în prezent, au fost analizate patru mostre de radiocarbon, trei provenind din Cpl. 41 (locuință), nivelul eneolitic Ariușd-Cucuteni și una din Loc. 32 (locuință), atribuită

epocii bronzului (Cultura Wietenberg). Pe baza rezultatelor acestei analize, comunitățile Cucuteni-Ariuşd au locuit aşezarea de la Păuleni-Ciuc în perioada 4.210-4.050 B.C.

A fost analizată o mostră dintr-un fragment de bârnă de lemn carbonizat, foarte bine păstrat, descoperit pe podeaua locuinței incendiate (Loc.32) atribuită *epocii bronzului mijlociu*. Bârna aparține probabil construcției din perioada culturii Wietenberg și este datată în intervalul 1.830-1.680 BC.

e.7.30. Analize dendrocronologice din valea Someșului Mare, jud. Bistrița-Năsăud

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Deutsches Archäologisches Institut - Institutul Arheologic German de la Berlin.

Responsabil proiect: Karl-Uwe Heussner, Alexander Müller (Germania)

Responsabil proiect din partea MNCR: Valerii Kavruk

Echipa proiectului: Eugenia Filip, Radu Zăgreanu

Măluț, comuna Braniștea, jud. Bistrița-Năsăud

În luna august 2013, MNCR a cercetat Valea Someșului Mare, în zona localității Măluț, comuna Braniștea, jud. Bistrița-Năsăud. Cu această ocazie au fost observați mai mulți copaci care provin perioadă preistorică. În vederea datării precise a lemnului provenit din această zonă au fost prelevate 21 de probe din copaci masivi, care au fost analizați prin metode dendrocronologice în Germania.

Băile Figa, oraș Beclean, jud. Bistrița-Năsăud

În luna august 2013, au fost recoltate noi mostre de lemn preistoric provenind de la construcții destinate exploatarea sării. 8 dintre acestea au fost analizate la laboratorul de dendrocronologie din Berlin. Prin integrarea acestora în curba dendrocronologică din sudul Germaniei, s-a putut stabili, pentru prima dată pe teritoriul României, vârsta exactă a acestora. Ele datează între 1122 și 962 a. Chr., majoritatea încadrându-se între anii 1056 și 999 a. Chr.

Săsarm, com Chiuza, jud. Bistrița-Năsăud

În luna august 2013, au fost recoltate 20 probe dendrocronologice în situl Săsarm cu urme de exploatare a sării. Cele 20 de probe, prin integrarea în curba dendrocronologică specifică pentru sudul Germaniei, au fost datate cu precizia de un an. Datările obținute se încadrează între 1500 și 900 a. Chr.

Caila, com Șintereag, jud. Bistrița-Năsăud

În luna august 2013, au fost recoltate 10 probe dendrocronologice în situl Caila cu urme de exploatare a sării. Prin integrarea în curba dendrocronologică specifică pentru sudul Germaniei, mostrele de la Caia au fost datate între anii 1300 și 900 a. Chr.

e.7.31. Analize chimice ale surselor de apă sărată din estul Transilvaniei

Lider de proiect – Universitatea Exeter, Marea Britanie

MNCR - partener

Responsabil proiect: Anthony F. Harding

Responsabil proiect din partea MNCR: Valerii Kavruk

Echipa proiectului: Buzea Dan, Adela Kovacs, Radu Zăgreanu

În vara 2013, au fost prelevate probe de apă sărată din situri arheologice având urme de exploatare a sării, aflate pe teritoriul județelor Brașov (Mercheașa), Harghita (Comănești, Lueta, Sânpaul, Mărtiniș, Merești), Mureș (Orșova) și Bistrița-Năsăud (Băile Figa, Caila, Săsarm). Acestea sunt necesare pentru a stabili amprente chimice specifice

fiecărui zăcământ de sare în zonele exploatate din preistorie până în prezent. Ulterior, urmele de sare care uneori se găsesc în situri arheologice aflate în afara zonelor salifere vor putea fi comparate cu matricele zăcămintelor și astfel se vor putea stabili zonele din care sarea se aducea în spații lipsite de surse de sare.

În prezent, probele se află în curs de cercetare în laboratoarele din Marea Britanie.

Analiza surselor de apă sărată din estul Transilvaniei

e.8. alte servicii oferite comunității căreia se adresează instituția, după caz:

(Lista activităților nespecifice instituției, necuprinse în programele acesteia, și o foarte scurtă descriere)

e.8.1. Evaluarea proiectelor culturale, instituționale și a rapoartelor manageriale

- Valerii Kavruk, în calitate de evaluator proiecte instituționale, a participat la evaluarea a trei proiecte de management instituțional (Complexul Muzeal Neamț, Muzeul Național Secuiesc, Casa de Cultură a orașului Covasna).
- Andrea Chiricescu, în calitate de evaluator, a participat la evaluarea proiectelor culturale și instituționale, a participat la evaluarea mai multor proiecte culturale (AFCN, Consiliul Județean Covasna), evaluarea raportului de management instituțional la Teatrul Andrei Mureșanu.
- Felea Cristina, în calitate de evaluator de proiecte culturale, a participat la evaluarea mai multor proiecte culturale (AFCN, Consiliul Județean Covasna)

e.8.2. Experizarea proiectelor de steme ale localităților

- Valerii Kavruk, în calitate de membru în Comisie județeană Covasna de heraldică, a participat la expertizarea a 5 proiecte de steme ale localităților din județul Covasna.

e.8.3. Experizarea proiectelor de denumirea străzilor și instituțiilor

- Valerii Kavruk, în calitate de membru în comisia județeană Covasna de expertizarea proiectelor de denumirea străzilor și instituțiilor, a participat la expertizarea a 3 proiecte de denumirea străzilor și instituțiilor.

e.8.4. Elaboarea documentației privind patrimoniul cultural pentru PUZ

- MNCR, în urma unui contract de prestări servicii, a elaborat un dosar cu toate obiectivele din patrimoniul cultural imobil pe teritoriul orașului Covasna (responsabil Dan Buzea).

e.8.5. Asistența în redactarea și implementarea unor proiecte sportive și culturale locale și zonale

- Dan Buzea, în calitate de consultant și manager de proiect, a participat la scrierea și implementarea mai multor proiecte culturale și sportive locale și zonale (Consiliul Județean Covasna și Consiliul Local Sfântu Gheorghe).

e.8.6. Proiectul cultural - „SALT. Salvagardarea monumentelor exploatare preindustriale a sării din Transilvania.

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Complexul Muzeal Bistrița - Năsăud, Direcția Județeană pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Direcția Județeană pentru Cultură Harghita

Valoarea finanțării AFCN: 46.740 lei

Contribuție proprie: 5700 lei

Manager proiect: Valerii Kavruk

Asistent manager: Andrea Chiricescu, Domnica Stoenescu

Membrii: Dan Buzea, Felea Cristina, Radu Zăgreanu, Maria Munteanu, Corneliu Gaiu, Camelia Târnovan etc.

Proiectul a urmărit fundamentarea unei practici unitare de clasare a patrimoniului arheologic și etnografic imobil și dezvoltarea unei metode coerente de instruire a personalului de specialitate. SALT a avut ca scop salvagardarea patrimoniului arheologic și etnografic privind exploatarea preindustrială a sării în Transilvania. Obiectivul general al proiectului SALT I-a constituit realizarea documentației științifice și a unui ghid de bună practică adresat administrațiilor locale necesare pentru protejarea a cinci situri arheologice legate de exploatarea sării și a patru fântâni de apă sărată din estul și nord-estul Transilvaniei.

Analiză comparativă între rezultatele așteptate și cele obținute		
	Rezultate așteptate	Rezultate obținute
1	9 dosare ale monumentelor imobile: 5 dosare de sit arheologic și 4 dosare de fântâni de apă sărată cu casă	Realizat
2	1 ghid de bune practici	Realizat
3	1 pliant de informare adresat administrațiilor locale și stakeholderilor	Realizat
4	1 dezbatere publică	Realizat - organizată la Bistrița-Năsăud în data de 14.11.2013
5	2 comunicate de presă difuzate	Realizat
6	6 informări transmise în mediul electronic (Facebook, e-mail)	Realizat – Depășit 18 apariții
7	6 secțiuni informative despre proiect incluse pe paginile de internet gestionate de parteneri	Realizat
8	1 pagină de Facebook	Realizat - https://www.facebook.com/pages/SALT-Salvagardarea-monumentelor-exploat%C4%83rii-preindustriale-a-s%C4%83rii/55315977141

		6344?fref=ts
9	1 siglă de proiect	Realizat
	Produse propuse	Produse obținute
	100 exemplare ghid de bune practici	Realizat
	1000 exemplare pliant de informare adresat administrațiilor locale și stakeholderilor	Realizat
	20 de afișe ale dezbaterii publice tipărite și distribuite	Realizat
	6 secțiuni informative despre proiect incluse pe paginile de internet gestionate de parteneri	Realizat
	1 siglă proiect	Realizat

SALT - Cercetări arheologice

SALT - Cercetări etnografice

e.8.7. Proiectul cultural - Digitizarea cărților vechi și bibliofile de la Parohia Ortodoxă din Sfântu Gheorghe.

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Asociația Cultural Științifică Carpații Răsăriteni, Parohia Ortodoxă Sf. Gheorghe, Grupul Școlar Constantin Brâncuși.

Valoarea finanțării AFCN: 20042 lei

Contribuție proprie: 950 lei

Contribuție parteneri: 2500 lei

Manager proiect: Adela Kovacs

Asistent manager: Cristina Felea

Membrii: Sebastian Pîrvu, Eugenia Filip, Herțeg Florin, ana Dobreanu, Dan Buzea, Maria Munteanu, Domnica Stoenescu

Fondul de carte veche românească este unul vast, cuprinzând peste 700 de volume, care acoperă o paletă cronologică și culturală largă. În cadrul proiectului cultural echipa a cercetat și digitizat cele mai valoroase și reprezentative cărți liturgice vechi pentru diversele zone de unde acestea au fost colectate, dar și pentru perioada în care acestea au fost produse (secolele XVII-XVIII). Fiind o continuare a proiectului din anul 2011, piesele digitizate au fost adăugate în catalogul digital care este accesibil gratuit, on-line, pe pagina www.mnrcr.ro și pe paginile partenerilor.

Activitate	Analiză comparativă între rezultatele așteptate și cele obținute	
	Rezultate așteptate	Rezultate obținute
1. Asigurarea cadrului logistic pentru derularea proiectului	R.1.1. achiziționarea de materiale necesare derulării proiectului	Realizat
	R.1.2. pregătirea materialelor existente (3 calculatoare, 1 aparat foto, 1 registru de	Realizat

	inventar)	
	R.1.3. parcurgerea bibliografiei cu privire la Cartea veche românească de către personalul de specialitate	Realizat
	R.1.4. documentarea pe baza fișelor de conservare întocmite de conservatori	Realizat
	R.1.5: documentarea pe baza fișelor standard, elaborate de Cimec	Realizat
	R.1.6. realizarea fișei standard de analiză a cărților	Realizat
	R.1.7. încheierea contractelor de prestări servicii și contractele civile	Realizat
	R.1.8. elaborarea și tipărirea materialelor informative și de lucru	Realizat
	R.1.9. transmiterea materialelor informative, bibliografice și de lucru partenerilor din proiect	Realizat
2. Derularea întâlnirilor de lucru ale echipei proiectului	R.2.1: desemnarea echipei de lucru a proiectului (conform bugetului aprobat)	Realizat
	R.2.2: 10 întâlniri de lucru ale echipei proiectului	Realizat
	R.2.3: stabilirea atribuțiilor fiecărui membru din echipa de lucru a proiectului	Realizat
	R.2.4: stabilirea detaliilor din diferitele etape ale activității, precum: stabilirea programului de diagnoză și analiză a colecției; modul de selectare, identificare și examinare complexă a pieselor de cult; stabilirea modalităților optime de promovare a proiectului	Realizat
	R.2.5 desemnarea modului de elaborare a materialelor de informare privind importanța, scopul, conținutul și rezultatele proiectului	Realizat
3. Selectarea cărților vechi din fondul Colecției Parohiei Ortodoxe I care fac obiectul analizei:	R.3.1. stabilirea pieselor care necesită aplicarea măsurilor de conservare și restaurare, remarcare, reambalare, relocare în cutii	Realizat – 100 de cărți vechi
	R.3.2. selectarea obiectelor care provin din alte spații decât arealul transilvănean	Realizat
	R.3.3. selectarea cărților vechi care se pretează pentru valorificare expozițională	Realizat
4. Derularea propriu-zisă a proiectului și analiza cărților ecleziastice:	R.4.1. consultarea bibliografiei referitoare la cărțile de cult folosite în parcurgerea ritualului ortodox; definirea termenilor arhaici	Realizat
	R.4.2. prelevarea parametrilor morfometrici (dimensiuni)	Realizat-lungime, lățime, grosime
	R.4.3. ordonarea cărților conform criteriilor cronologice	Realizat
	R.4.4. examinarea complexă a pieselor de cult: 100 cărți publicate cu litere chirilice, acoperind intervalul 1699-1900	Realizat
	R.4.5. precizarea parametrilor tehnici: definirea materialului paginilor, descrierea copertilor,	Realizat

	modul de ornamentare a paginilor, categorie funcțională, circumstanțele de folosire a cărților de cult	
	R.4.6. fotografierea copertilor, a ferecăturii (unde este cazul), a ornamentelor, scanarea paginilor cu însemnări deosebite	Realizat -18 GB de fotografii
	R.4.7. prelucrarea fotografiilor, curățarea fundalurilor, aranjarea paginilor astfel încât ele să poată fi citite pe pagini de internet	Realizat - Anexa B
	R.4.8. descrierea exhaustivă a fiecărei cărți, definirea perioadei de scoatere din uz a cărții de cult	Realizat – în fișa de evidență analitică
	R.4.9. realizarea fișei standard de lucru pentru analiza calitativă	Realizat
	R.4.10 realizarea operațiilor de conservare, remarcare, reambalare, relocare în cutii noi care să permită accesul facil la obiect	Realizat
	R.4.11 centralizarea fișelor de evidență analitică și a celor de conservare, ordonarea imaginilor, legarea lor de baza de date	Realizat – Pe suport electroni, în 00_baza de date
5.Promovarea proiectului	R.7.1: s-au elaborat si tiparit materialele informative (2- comunicate de presă; 1 – pliant).	Realizat
	R.7.2: 10 apariții în presa scrisa	Realizat (Anexa G)
	R.7.3: 8 apariții pe web	Realizat
	R.7.4 Realizarea machetei electronice a unui pliant	Realizat- Anexa H
	R.7.5. 170 de pliante tipărite și distribuite	Realizat – depășit cu 70
6. Monitorizare, raportare si evaluarea proiectului	R.8.1: monitorizarea activităților din cadrul proiectului la sfârșitul înmăltărilor de lucru	Realizat
	R.8.2: 1 raport final	Realizat
	R.8.3: 1 dosar cu fișele de evidență analitică	Realizat – grupate în format electronic (model Anexa D)
	1 dosar cu fișele de conservare ale cărților	Realizat- pe stick în format electronic, 00_baza de date și modl în Anexa E
	1 registru inventar completat la zi.	Realizat- pe stick în format electronic, 01_registru unic de inventar fotografiat
Produsele proiectului cultural	Produse propuse	Produse obținute
	O bază de date cu toți parametrii cuantificabili ai pieselor, pentru 100 de cărți vechi și rare	Realizat-1 bază de date- în format electronic în fișierul 00_baza de date
	Un catalog digital interactiv	Realizat-1 catalog

	Completarea în registrul de inventar scriptic cărțile analizate, cu toate caracteristicile menționate, precum și cu parametrii morfologici	100 de poziții completate (de la 301 la 400)- pe stick în format electronic, 01_registru unic de inventar fotografiat
	1 machetă digitală a pliantului de prezentare a proiectului	Realizat -1 machetă de pliant (layout)- Anexa H
	Inscripționarea a 100 memory stickuri cuprinzând baza de date și prezentarea power point cu datele proiectului, care vor fi distribuite gratuit parohiilor din județele Covasna, Harghita și Brașov, precum și protopopiatelor, partenerilor, instituțiilor muzeale, instituțiilor de cercetare, bibliotecilor etc. din România și Republica Moldova.	Realizat-100 memorz stickuri inscripționate și predate la Parohiile din jud. Covasna, Brașov, Harghita și parteneri
	O arhivă documentară cu 100 fișe de obiect, 100 fișe de conservare și aproximativ 1500 imagini în total, păstrată la Parohia Ortodoxă I Sf. Gheorghe și o copie la MNCR.	Realizat- 1 arhivă documentară
	3 prezentări Power Point – Digitizarea Cărților vechi de la Parohia Ortodoxă Sfântu gheorghe	Realizat
	Un raport final de evaluare a proiectului	Realizat

Digitizarea cărților vechi și bibliofile de la Parohia Ortodoxă din Sfântu Gheorghe - Echipa de proiect în timpul lucrului

e.8.8. Proiectul cultural *Management de proiect pentru patrimoniu imobil*

MNCR - lider de proiect

Parteneri: Centrul de Pregătire Profesională în Cultură (CPPC) și Universitatea de Stat din Moldova (USM).

Valoarea finanțării AFCN: 40675 lei

Contribuție proprie: 2200 lei

Contribuție parteneri: 6400 lei

Manager proiect: Pîrvu Ionică (CPPC)
Asistent manager: Andrea Chiricescu (MNCR)
Membrii: Maria Munteanu

Proiectul cultural *Management de proiect pentru patrimoniu imobil*. Curs de formare profesională pentru 24 de tineri specialiști din România și Republica Moldova, în domeniul managementului de proiect cu aplicare asupra managementului integrat al patrimoniului imobil. Proiectul cultural, finanțat de Administrația Fondului Cultural Național – AFCN, s-a adresat persoanelor care lucrează în muzee sau în administrația publică de specialitate, care au atribuții în protejarea și valorificarea patrimoniului imobil și urmărind dezvoltarea competențelor referitoare la conceperea și implementarea proiectelor integrate pentru patrimoniul imobil.

a) Rezultatele proiectului cultural au fost obținute în totalitate, astfel:

- un curs de formare profesionala pentru ocupația "Manager de proiect" organizat în perioada 14-24 octombrie 2013
- 24 de participanți la curs
- 2 comunicate de presă difuzate
- 35 informari transmise în mediul electronic (Facebook)
- 3 secțiuni informative despre proiect incluse pe paginile de internet gestionate de parteneri: www.mncr.ro secțiunea Noutăți, <http://caiausm.blogspot.ro/>, www.managementcultural.ro
- 1 evaluare ex-ante și 1 evaluare ex-post din partea cursanților

b) Produsele proiectului cultural

La finalizarea proiectului au fost obținute următoarele produse:

- 1 suport de curs, multiplicat în 200 de exemplare pe suport hartie,
- 1 pliant al proiectului, multiplicat în 200 de exemplare
- 15 afise
- 3 secțiuni informative despre proiect incluse pe paginile de internet gestionate de parteneri

*Management de proiect pentru patrimoniu imobil -
Cursuri teoretice*

*Management de proiect pentru patrimoniu imobil -
Cursuri practice și ieșiri în teren*

e.8.9. Proiectul cultural "SM@RT-EXPO - Program de valorificare a patrimoniului cultural național în mediul virtual"

Lider de proiect: Muzeul Casa Mureșenilor Brașov

Parteneri: MNCR; Muzeul Țării Făgărașului "Valer Literat", Muzeul de Istorie Sighișoara și Muzeul Municipal Mediaș

Valoarea finanțării AFCN: nu este cazul

Contribuție proprie: nu este cazul

Responsabil proiect: Valer Rus (Muzeul Casa Mureșenilor)

Responsabil din partea MNCR: Andrea Chiricescu

Membru în echipa proiectului: Dan Buzea

Perioada: mai-noiembrie 2013

Scopul proiectului cultural a constat în realizarea unor noi instrumente și metode de valorificare a patrimoniului cultural național prin intermediul tehnologiei informației și care sunt adresate tinerei generații. În cadrul proiectului cultural au fost realizate 12 expoziții tematice virtuale, cu referire la propriul patrimoniu, de către specialiștii muzeelor partener. În aceeași măsură au fost completate expozițiile de bază ale muzeelor partener prin încărcarea unor informații suplimentare pe internet, care pot fi accesate de către vizitatori prin intermediul telefoanelor inteligente de tip smartphone prin intermediul unor Quick Respond Codes (QR Code-uri) plasate în cadrul expozițiilor de bază.

În cadrul acestui proiect s-au realizat prezentarea a 2 expoziții tematice temporare organizate de MNCR, care astăzi pot fi vizitate în mediul virtual: Expoziția temporară **"Tabăra de Arheologie Experimentală de la Păuleni Ciuc-Ciomortan, județul Harghita"**; Expoziția temporară „**Povestea Târgului**” accesând link-ul <http://www.smart-expo.ro/> și în cadrul expoziției de bază, **Așezarea preistorică Păuleni-Ciuc "Dâmbul Cetății"** sunt acum plasate QR-code-uri pentru accesarea unor informații suplimentare (de tip text, fotografii sau filmulețe) care nu se regăsesc în sălile de expoziție.

SM@RT-EXPO – QR conduri în expoziția de bază a MNCR

SM@RT-EXPO – panou cu expoziții temporare virtuale

e.9. indice de ocupare a sălilor/spațiilor destinate beneficiarilor (la sediu) (%)

- Sediul MNCR – strada Gabor Aron, nr. 16 din Sf. Gheorghe – 100%
- Prima Școală Românească din Sf. Gheorghe – 100%
- Casa memorială „Romulus Cioflec” din Araci, jud. Covasna – 100%
- Depozitul de piese etnografice din strada Gabor Aron, nr. 16, din Sf. Gheorghe = 100%
- Birouri de lucru amenajate în fostul apartament de serviciu Sf. Gheorghe – 100%

f) Evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, cu menționarea resurselor financiare necesare de alocat de către autoritate:

f.1. tabelul valorilor de referință din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioada de raportare a managementului:

Categoriile de investiții în proiecte	Limite valorice ale investiției în proiecte propuse pentru perioada de management 2010-2014
(1)	(3)
mici	(de la 0 lei până la 100 000 lei)
medii	(de la 100 001 lei până la 1 000 000 lei)
mari	(de la 1 000 001 lei până la 50 000 000 lei)

f.2. tabelul investițiilor în programe din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioada de raportare a managementului:

- LEI -

Nr crt	Programe/surse de finanțare	Categoriile de investiții în proiecte	Nr. de proiecte în 2012	Investiție în proiecte în 2012	Nr. de proiecte în 2013	Investiție în proiecte în 2013	Nr. de proiecte în 2014	Investiție în proiecte în 2014	Total		
									2012	2013	2014
1	Anexa la clădirea sediului Muzeului National al Carpaților Răsăriteni (inclusiv studiu de fezabilitate și proiect)	Medie					1	550000			550000
2	Studiu de fezabilitate și proiect pentru clădire muzeu și amenajare în aer liber a patrimoniului cultural imobil la Covasna	Medie					1	500000			500000
	TOTAL						2	1050000			1050000

Surse atrase										
Bugetul de stat							1050000			1050000

f.3. tabelul veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete/tarife practicate din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului:

	nr. de proiecte ⁴ proprii	nr. de beneficiari ⁵	nr. de bilete ⁶	Venituri Realizate/2009, 2010, 2011, 2012; Propuse/2013, 2014 (mii lei)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Anul de referință ⁷ - 2009	13	4.293	2.301	42
Total ⁸	123	112.388	28.004	160,9
2010	15	6.479	2.730	4
2011	17	8.000	3.202	3,4
2012	26	27.909	4.647	15,5
2013	30	34.674	7.108	73,1
2014	35	40.000	10.455	16
Total	136	121.355	30.443	144,8

f.4. proiecția²² obiectivelor pentru următoarea perioadă de raportare a managementului, în raport cu lista obiectivelor prevăzute în contractul de management; (Proiecția obiectivelor pentru continuarea implementării proiectului de management, în funcție de evoluția în timp a fiecărui obiectiv prevăzut la pct. nr. 2, lit. a)–d) din anexa nr. 3 la contractul de management.)

În anul 2014 prioritățile MNCR, în ordinea importanței vor fi următoarele:

1. Extinderea clădirii centrale a muzeului. Această extindere va rezolva parțial problema insuficienței spațiilor necesare organizării expozițiilor temporare cu cca. 50mp, și totodată, va crea spațiul necesar pentru depozitul de arheologie (care în prezent se află în spațiu

⁴ Numărul de Proiecte **proprii** propuse (în funcție de specificul instituției), **fără** a fi cuprinse proiecte găzduite, evenimente ocazionale etc.

⁵ Beneficiarul specific instituției: vizitatori, cititori, spectatori etc., după caz. Coloana (3) va conține estimarea privind numărul beneficiarilor, inclusiv cei care accesează gratuit sau cu bilete onorifice/invitații.

⁶ Coloana (4) va conține estimările privind Biletele de intrare, evidențiate în contabilitate, pentru care se înregistrează contravaloarea în bani, indiferent de valoarea sau de tipul lor (bilet cu preț întreg/reduc, profesional, cu excepția biletului onorific cu valoare zero lei).

⁷ Rândul „anul de referință” va cuprinde informațiile aferente, oferite de autoritate în caietul de obiective, completate, după caz cu informații solicitate de la instituție.

⁸ Cifrele reprezintă scopul realizabil în privința veniturilor proprii realizate din activitatea de bază.

închiriat, într-o clădire proprietate a Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei din Str. Miko, nr. 2).

2. Studiu de fezabilitate și proiect pentru clădire muzeu și amenajare în aer liber a patrimoniului cultural imobil la Covasna

3. Depășirea întârzierii cronice a evidenței patrimoniului.

4. Sporirea vizibilității muzeului

b) managementul economico-financiar, asigurat in conformitate cu prevederile legale si Regulamentul de Organizare si Funcționare aprobat prin Ordinul ministrului culturii:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii) este aprobat anual de ordonatorul principal de credite, cu respectarea tipologiei constituirii veniturilor proprii, a cuantumului tarifelor aprobate prin Ordinul ministrului culturii;

În vederea realizării obiectivelor instituției, managementul MNCR va avea în vedere atragerea de finanțări externe și nerambursabile, prin aplicarea în cadrul proiectelor și programelor de finanțare derulate de partenerii interni și internaționali.

- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale) este aprobat anual de către ordonatorul principal de credite împreună cu statul de funcții și lista de investiții.

c) managementul administrativ:

- modificarea/completarea documentelor interne de organizare si funcționare se va face ori de cate ori modificarea prevederilor legale privind funcționarea instituției o va cere, cât și prin reorganizare sau regândirea structurii de funcționare a instituției.
- reglementari prin acte normative – nu e cazul.

PROGRAM MINIMAL al MNCR pentru anul 2014
Proiect estimativ

Nr. crt.	PROGRAM	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Tip proiect (mic / mediu /mare) ⁹	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ¹⁰ (lei)
1.	Programul Conservarea, restaurarea și evidența patrimoniului muzeal	Programul include: conservarea preventivă a bunurilor muzeale aflate în administrarea MNCR, vulnerabile din punct de vedere al conservării (lemn, textile); restaurarea bunurilor care se pretează pentru a fi valorificate în cadrul unor expoziții (obiecte și instalații preistorice de lemn, vase ceramice); elaborarea documentației de evidență a patrimoniului administrat de MNCR.	6	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Tratamente curative periodice ale obiectelor de lemn</i>	25.000
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Conservarea preventivă a obiectelor textile</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Restaurarea patrimoniului provenit din cele mai recente cercetări arheologice</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Evidența Patrimoniului administrat de MNCR</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Studiu și documentație științifică a patrimoniului muzeal necesar organizării Muzeului în aer liber de la Covasna pentru care MNCR a primit în administrare un teren, conform HG 1043 /2013</i>	
2.	Programul Manifestări culturale	Programul include manifestări culturale menite să introducă în circuitul public patrimoniul MNCR rezultat din cercetări recente privind arheologia, etnografia și istoria din arealul Carpaților Răsăriteni. Aceste manifestări sunt	5	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Sesiunea Națională de comunicări științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, Cultură, Civilizație”, ediția a XX-a</i>	15.000
				Mic 0 – 100.000	<i>Sesiunea Științifică Anuală a MNCR, ediția a XI-a</i>	

⁹ Conform Anexei 2 din Proiectul de management aprobat.

¹⁰ Bugetul alocat pentru Programul minimal

Nr. crt.	PROGRAM	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Tip proiect (mic / mediu /mare) ⁹	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ¹⁰ (lei)
		adresate mai multor categorii de public: arheologi, etnografi, istorici, cadre didactice și elevii din învățământul preuniversitar, tineret.		lei		
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Suită de activități literar-artistice „La umbra nucului bătrân” la Casa memorială „Romulus Cioflec” din Araci, jud. Covasna</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Suită de activități culturale prilejuite de evenimentul mondial „Ora Pământului”</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Noaptea Muzeelor</i>	
3.	Programul Expoziții temporare	Programul urmărește organizarea unor expoziții temporare noi și itinerarea în afara spațiilor proprii, a unor expoziții organizate în anul 2013. Totodată, în cadrul acestui program, pentru a facilita accesul publicului în expozițiile MNCR și pentru a crește atractivitatea expozițiilor, vor fi create noi mijloace audio-vizuale (ghiduri audio, pliante, afișe etc.).	6	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Expoziția temporară „Mica Unire de la 24 ianuarie 1859”</i>	30.000
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Crearea mijloacelor audio-vizuale de facilitare a accesului vizitatorilor la expozițiile MNCR (ghiduri audio, pliante, afișe etc.)</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	Itinerarea expoziției temporare: <i>„Limesul de est al Daciei Romane”</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	Organizarea expoziției temporare <i>„Marea Unire de la 1 Decembrie 1918”</i>	
				Mic	Organizarea expoziției	

Nr. crt.	PROGRAM	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Tip proiect (mic / mediu /mare) ⁹	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ¹⁰ (lei)
				0 – 100.000 lei	„Apele minerale din sud-estul Transilvaniei”	
				Mic 0 – 100.000	Itinerarea expoziției „145 de ani de la nașterea lui Elie Miron Cristea -Primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române” la Muzeul Spiritualității Românești din Sf. Gheorghe.	
4.	Programul Relații cu publicul	Programul cuprinde activități de fidelizare a publicului, prin facilitarea accesului gratuit la obiectivele de interes public aflate în sfera de activitate a MNCR: expoziții permanente și temporare, șantierul arheologic etc. Publicul va fi informat asupra noutăților și stimulat să se implice în proiectele MNCR. Totodată, în cadrul acestui program MNCR va colabora cu comunitatea muzeală din țară pentru a derula proiecte comune prin intermediul Rețelei Muzeelor.	3	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Administrarea, întreținerea și îmbunătățirea site-ului muzeului</i> <i>www.mncr.ro</i>	5.000
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Colaborarea MNCR cu Rețeaua Națională a Muzeelor din România, prin participarea la diverse proiecte și programe naționale/internaționale</i>	
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Asigurarea accesului liber al publicului în punctele de activitate ale MNCR</i>	
5.	Programul Pedagogie muzeală	Programul cuprinde proiecte menite să apropie copiii și elevii de muzeu, prin intermediul unor activități practice, educativ-creative, și prin intermediul unor lecții deschise cu tematică științifică adaptate la nivelul lor de înțelegere. Prin intermediul acestor	3	Mic 0 – 100.000 lei	<i>Cercul „Tradiție și Modernitate”</i>	20.000
				Mic 0 – 100.000 lei	<i>Lecții deschise</i>	

Nr. crt.	PROGRAM	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Tip proiect (mic / mediu /mare) ⁹	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program ¹⁰ (lei)
		proiecte muzeul promovează ideea de muzeu organism viu, oferind publicului țintă un spațiu de recreere, un spațiu de joacă în aparență dar educativ prin esență.		Mic 0 – 100.000 lei	<i>Implicarea MNCR ca partener în manifestări publice organizate în afara sediilor sale</i>	
TOTAL						95.000 (lei)

**f.5. analiza SWOT a următoarei perioade de raportare a managementului, după caz;
Analiza SWOT a următoarei perioade de raportare a managementului, după
caz; (1 ianuarie – 31 decembrie 2014)**

**f.6. propuneri pentru următoarea perioada de raportare a managementului
privind indicele de ocupare a spațiilor destinate beneficiarilor.**

Nu este cazul

PARTEA II:

(Opțional)

Propuneri privind modificarea si/sau completarea clauzelor contractuale, formulate,
după caz, în baza prevederilor art. 39 alin. (2) din ordonanța de urgență.

(Propunerile trebuie să respecte cadrul general instituit prin proiectul de management
aprobat de autoritate și să fie motivate.)

Nu este cazul